

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Stille reserve en herintreders in het onderwijs

In het PO en VO/MBO

28 mei 2026

Samen maken we onderwijs en ontwikkeling mogelijk

Dit rapport is een uitgave van:

Afdeling Informatieproducten

Dienst Uitvoering Onderwijs

28 mei 2026

Auteursrechten voorbehouden

Alle intellectuele eigendomsrechten met betrekking tot deze uitgave berusten bij Dienst Uitvoering Onderwijs of diens licentiegevers. Behoudens de uitzonderingen van de Auteurswet mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Dienst Uitvoering Onderwijs. Aan de totstandkoming van deze uitgave is de uiterste zorg besteed. Dienst Uitvoering Onderwijs is niet aansprakelijk voor eventuele onvolledigheden of onjuistheden in de door haar verstrekte gegevens, al dan niet afkomstig van derden.

Copyright © 2026, Dienst Uitvoering Onderwijs, Nederland, in opdracht van Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Stille reserve en herintreders in het onderwijs

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting 4

1 Inleiding 7

2 Onderzoeksvragen en methodiek 8

3 Stille Reserve 11

- 3.1 Omvang stille reserve 11
- 3.2 Geslacht en leeftijd 12
- 3.3 Verdeling over Nederland 14
- 3.4 Verdeling over vakken in het vo/mbo 16
- 3.5 Ontwikkeling van stille reserve door de tijd 16
- 3.6 Waar werkt de stille reserve 18
 - 3.6.1 Hoofdsectoren 19
 - 3.6.2 Sub-sectoren 22

4 Herintreders 25

- 4.1 Aantal herintreders 25
- 4.2 Geslacht en leeftijd 25
- 4.3 Verdeling naar regio 28
- 4.4 Verdeling naar vakken in het vo/mbo 29
- 4.5 Arbeidssituatie voor het herintreden 30
- 4.6 Verandering aanstellingsomvang 32
- 4.7 Functie in het onderwijs 34
- 4.8 Gezinsuitbreiding en stille reserve / herintreden 37
 - 4.8.1 Omvang aanstelling 37
 - 4.8.2 Overstap naar stille reserve en herintreden 38

Bibliografie 40

A Bijlage 41

- A.1 Aanvullende notities 41
 - A.1.1 Koppeling CBS-data 41
 - A.1.2 Bepalen van sectoren van de stille reserve. 41
 - A.1.3 Bepalen van de hoofd baan 41
- A.2 Tabellen 42

Managementsamenvatting

Mensen met een lesbevoegdheid voor het po, vo of mbo die daar niet meer werken worden gerekend tot de zogenaamde 'stille reserve' voor het onderwijs. In 2017 is de omvang hiervan voor het eerst berekend (Ministerie van OCW, 2017a). Als mensen uit de stille reserve weer in het onderwijs gaan werken worden ze met de term 'herintreder' aangeduid.

In opdracht het Ministerie van OCW heeft DUO de omvang van de stille reserve opnieuw berekend met behulp van gegevens van het CBS. Tevens is voor het eerst berekend wat de afgelopen jaren het aantal herintreders is geweest. Hieraan is een analyse toegevoegd wat de invloed is van het al of niet voorkomen van kinderen in het gezin op de participatie als werknemer in het onderwijs van mensen met een lesbevoegdheid.

Stille Reserve

De gegevens van het personeel van het po, vo en mbo worden doorgaans bekeken op de vaste peildatum 1 oktober. Om de stille reserve te berekenen is op die peildatum gezocht naar mensen beneden de pensioengerechtigde leeftijd (d.w.z. 67 jaar) met een diploma van de pabo, of de lerarenopleiding voor vo en mbo, die niet werkzaam zijn in deze onderwijssoorten. Om mensen uit te sluiten die toevallig op het meetmoment tussen twee banen zitten, of tijdelijk via bijvoorbeeld een uitzendbureau werken, is gekeken naar degenen die 2 opeenvolgende jaren niet in het onderwijs werkten.

- Voor het po bedroeg de stille reserve op 1 oktober 2024 34 duizend mensen. Hiervan is bijna driekwart werkzaam in een baan buiten het onderwijs.
- Voor het vo/mbo bedroeg de stille reserve 64 duizend personen, waarvan twee derde buiten het onderwijs werkzaam is¹.
- Voor zowel het po als het vo/mbo is de grootte van de stille reserve, gebaseerd op deze definitie, afgenomen. Hiervoor is gekeken naar alleen de stille reserve jonger dan 50 jaar.

Bij de stille reserves is de man-vrouw verdeling ongeveer hetzelfde als bij werkend onderwijspersoneel. Binnen de stille reserve zijn oudere leeftijdsgroepen oververtegenwoordigd. In het po komen de leeftijdsgroepen '40-50 jaar' en '> 50 jaar' relatief vaak voor. In het vo/mbo is de oudste leeftijdsgroep (d.w.z. '> 50 jaar') aanzienlijk groter dan de jongere leeftijdsgroepen.

De stille reserve komt door het hele land voor, in alle 36 arbeidsmarktregio's en ook in alle onderwijsregio's.

- In het po bedraagt de stille reserve in de verschillende arbeidsmarktregio's tussen de 15% en 27% van het aantal mensen met een onderwijsbevoegdheid.
- In het vo en het mbo gaat het om tussen de 30% en 50% van het aantal mensen met een onderwijsbevoegdheid.

Voor het vo/mbo is nagegaan welke vakken de grootste stille reserve hebben: in volgorde van aflopende aantallen zijn de grootste reserves te vinden bij lichamelijke opvoeding, economie, Engels, Nederlands, geschiedenis en wiskunde.

De belangrijkste sectoren waar de stille reserve voor het po werkzaam is in aflopende volgorde van aantallen:

- Zorg en maatschappij (veelal kinderopvang, ook vaak huizen en dagverblijven voor verstandelijk gehandicapten)
- Zelfstandig ondernemer (sector kan niet bepaald worden, kan ook onderwijs zijn)
- Overig Onderwijs (met name HBO en particulier po)
- Dienstverlening (deels uitzendbureaus, mensen kunnen ook via deze route in het onderwijs werkzaam zijn)

Voor vo en mbo is de volgorde van de belangrijkste sectoren waar de stille reserve werkzaam is:

- Zelfstandig ondernemer (sector kan niet bepaald worden, kan ook onderwijs zijn)
- Overig Onderwijs (veel HBO, ook redelijk veel WO en particulier vo)
- Zorg en maatschappij (verspreid, redelijk wat ziekenhuizen, kinderopvang plus huizen en dagverblijven voor verstandelijk gehandicapten)
- Dienstverlening (o.a. uitzendbureaus, mensen kunnen ook via deze route in het onderwijs werkzaam zijn)

¹Vo en mbo worden samengenomen omdat de eerste- en tweedegraads lesbevoegdheden geldig zijn voor beide onderwijssoorten.

De omvang van de stille reserve is in vergelijking met het verleden afgenomen. Als we het op een vergelijkbare manier berekenen voor de afgelopen 10 jaar is de stille reserve voor het po met 17% gedaald en voor het vo/mbo met 18%. Mogelijke verklaringen die een rol kunnen spelen bij de afname van de stille reserve zijn:

- Er is mogelijk een verminderde instroom door minder afgestudeerden van de lerarenopleidingen in vergelijking met vroeger, de stille reserve die bestaat uit netafgestudeerden (max. 10 jaar) neemt namelijk af.
- Tegelijkertijd kan het te maken hebben met een hogere uitstroom door een grote groep mensen die de pensioen leeftijd bereiken.
- In het po is er sprake van minder werkgelegenheid voor leraren, dus dat kan geen rol spelen in de daling van de stille reserve. Maar voor vo en mbo samen is er wel een stijging van de werkgelegenheid.
- Mensen in de stille reserve stromen weer terug in het onderwijs als herintreders, waardoor de stille reserve afneemt.

Herintreders

In 2024 waren er zowel in het po als in het vo/mbo ongeveer 1.500 herintreders, wat neerkomt op een totaal van ongeveer 3000 herintreders. Dit zijn personen met een lesbevoegdheid die minimaal twee jaar niet in het onderwijs werkten en die weer in het onderwijs zijn gaan werken (m.a.w. personen die in 2023 in de stille reserve zaten). Voor het po is het aantal herintreders in de loop der jaren ongeveer gehalveerd, in het vo/mbo is het redelijk constant gebleven.

Als naar de man-vrouw verdeling wordt gekeken, is deze bij de herintreders, net als bij de stille reserve, ongeveer gelijk aan die van de onderwijssectoren waar zij lesbevoegd voor zijn. Bij de leeftjidsverdeling is te zien dat de herintreders vaker tot de groepen onder de 40 jaar behoren dan de stille reserve.

Bij de verdeling van de herintreders over de 36 arbeidsmarktregio's in Nederland is te zien dat zij voor po en vo/mbo overal voorkomen. Alleen voor Helmond-Peel in het po en Zeeland voor het vo/mbo is het aantal lager dan 10, waardoor we het niet kunnen publiceren.

De verdeling over vakken van de herintreders in vo/mbo komt sterk overeen met de verdeling over vakken van de stille reserve. Ook hier is lichamelijke opvoeding ruim de koploper (een kwart van de herintreders met een specifieke vakbevoegdheid) en vormen de vakken Engels, Nederlands, geschiedenis, economie en wiskunde hieronder de top 5 van meest voorkomende vakken.

Van de herintreders was bij het po 81% voor herintrede elders werkzaam, in het vo/mbo is dat 84%. Het percentage dat niet werkte was respectievelijk 11% en 10%. Het resterende deel studeerde voor de herintrede.

De sectoren waar de meeste herintreders uit afkomstig zijn, zijn voor het po:

- Zorg en maatschappij
- Dienstverlening
- Overig onderwijs

Voor vo/mbo is dat:

- Dienstverlening
- Overig onderwijs
- Zorg en maatschappij

Deze sectoren komen ook vaak voor bij de stille reserve.

Nog enkele feitjes:

- Mensen die het po of vo/vmbo verlaten voor een baan buiten de sector veranderen vaker van aanstellingsomvang dan zij die er blijven. Maar dat geldt ook voor mensen die als herintreder in deze sectoren gaan werken.
- In het po gaat dat ongeveer even vaak om een kleinere als een grotere aanstelling voor zowel herintrede als uitstroom.
- In het vo kiezen herintreders ook even vaak voor een grotere als een kleinere aanstelling. Bij uitstromers zien we juist dat zij vaker voor een grotere aanstelling kiezen.
- De stille reserve was in po en vo/mbo veel vaker ondersteunend personeel (14% en 10%) dan degenen met een lesbevoegdheid die in het onderwijs werken (po 4%, vo/mbo 6%).
- Ook bij de herintreders komt deze functiegroep vaker voor in hun baan na de stille reserve (po 15%, vo/mbo 14%).
- Voor zowel po als vo/mbo geldt dat ruim 80% van de herintreders zowel voor als na de stille reserve in dezelfde functiegroep zitten.

- Personen die voorafgaand aan de stille reserve in de functiegroep onderwijsondersteunend personeel zaten zijn bij herintrede relatief vaker werkzaam in de functiegroep onderwijsgevend personeel.

Gezinsvorming

Voor vrouwen en mannen geldt dat degenen die een kleinere aanstellingsomvang hebben (een lager aantal fte) vaker een kind krijgen. Omgekeerd hebben degenen met een kind ook gemiddeld een lagere aanstellingsomvang. Voor vrouwen is dit verschil groter dan voor mannen. Bij zowel vrouwen als mannen is er geen sprake van het massaal verlaten van het onderwijs na het krijgen van het eerste kind. Integendeel, voor beide groepen geldt dat men minder vaak overstapt naar de stille reserve dan degenen zonder kind. Dit lijkt erop te duiden dat het onderwijs een relatief 'kindvriendelijke' werkgever is. Voor vrouwen geldt dat men na het eerste kind iets minder vaak herintreder wordt, voor mannen zien we daar geen verschil.

Conclusie

In deze rapportage wordt een aantal conclusies getrokken die vanuit het onderwijs als interessant nieuws kunnen worden gekwalificeerd.

- Voor zowel po als vo/mbo is er een flinke stille reserve van mensen die als leraar in het onderwijs zouden kunnen werken.
- Deze reserve is te vinden in alle arbeidsmarktregio's en alle onderwijsregio's.
- Voor het vo/mbo geldt ook nog dat er een stille reserve bestaat voor vrijwel alle vakken waarin tekorten zijn.
- De stille reserve is de laatste 10 jaar afgenomen, mede omdat leden van de stille reserve de afgelopen jaren in het onderwijs zijn gaan werken.
- In 2024 was er in het po en het vo/mbo sprake van een totale groep van zo'n 3000 herintreders.

Zoals gezegd, mede door de herintreders is de groep stille reserve de laatste 10 jaar in omvang geslonken, maar er zijn nog steeds veel mensen over. Het zou echter naïef zijn om te veronderstellen dat met de grote omvang van de stille reserve de huidige en toekomstige lerarentekorten makkelijk op kunnen worden gelost. Ten eerste is het onderwijs niet de enige speler op de arbeidsmarkt. Veel mensen werken bijvoorbeeld in de zorg, waar net zo goed tekorten zijn. Verder kan ook de reden waarom men niet in het onderwijs werkt een rol spelen. Als de match tussen de persoon en het onderwijs geen goede is of was (hetzij volgens de persoon zelf, hetzij volgens de school) dan is niemand erbij gebaat als dit herhaald wordt. Verder kan ook de locatie van de beschikbare banen voor mensen niet in hun privéomstandigheden passen.

Hopelijk kan dit rapport bijdragen aan een verdere zoektocht naar herintreders, met de aanduidingen waar stille reserve te vinden is en waar de huidige herintreders vandaan komen.

1 Inleiding

Lerarentekort

Er is in het funderend onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) een tekort aan leraren. In oktober 2025 ging het om een tekort van ongeveer 5800 fte in het primair onderwijs (po) (Centerdata, 2025a), ongeveer 2.200 fte in het voortgezet onderwijs (vo) (Centerdata, 2025b) en ongeveer 900-1.300 fte in het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) (Centerdata, 2025c). Naar verwachting neemt dit tekort, ondanks een daling in 2025, de komende 10 jaar toe, omdat de voorspelde uitstroom van leraren groter is dan de voorspelde instroom (Ministerie van OCW, 2025). Het lerarentekort in het po is een relatief groter probleem in de vijf grote steden (G5) en op scholen met een groter aandeel leerlingen met kans op een onderwijsachterstand. In het vo is het lerarentekort minder regionaal verdeeld en geconcentreerd op specifieke vakken, zoals Nederlands en de bèta vakken.

Om het lerarentekort te verminderen worden diverse maatregelen genomen of overwogen. Deze maatregelen richten zich op de instroom van meer leraren en schoolleiders, het behoud van leraren en een andere organisatie van het onderwijs (www.aanpaklerarentekort.nl). Andere voorbeelden van maatregelen zijn een hoger salaris voor leraren die werken op scholen met een hogere schoolweging of door leraren voorrang te geven op huisvesting in grote steden. Een deel van de oplossing kan liggen in het aantrekken van mensen uit de zogenaamde 'stille reserve', oftewel personen met een lesbevoegdheid die niet werkzaam zijn in het onderwijs. Er zijn verschillende routes naar een lesbevoegdheid voor het po en het vo/mbo. In dit onderzoek leggen we de focus op enkele van de dominante routes naar het leraarschap. Een lesbevoegdheid voor het po wordt behaald via de hbo-opleiding leraar basisonderwijs (pabo). Een wo-opleiding met bachelor (PWPO) en master (EMPO) is ook een mogelijkheid om lesbevoegdheid in het po te krijgen. Een lesbevoegdheid voor het vo en mbo wordt behaald via een tweedegraads of eerstegraads lerarenopleiding. Een lesbevoegdheid kan behaald worden met een hbo lerarenopleiding. Lesbevoegdheid kan ook behaald worden met een wo-master kopopleiding boven op de master of bachelor, of met een hbo-bachelor kopopleiding bovenop de wo-bachelor of hbo-bachelor. Hierin zitten wel verschillen of dit gaat om een eerstegraads of een tweedegraads lesbevoegdheid. Alleen een eerstegraadsopleiding resulteert in een bevoegdheid om les te geven in de bovenbouw van de havo en het vwo. Andere routes om een lesbevoegdheid te behalen, zoals zij-instroom en educatieve minors/modules zijn niet meegenomen.

De omvang van stille reserve voor het funderend onderwijs werd in 2017 voor het eerst geschat via onderzoek in opdracht van het Ministerie van OCW (Ministerie van OCW, 2017a; 2017b). Toen kwam de reserve in het po uit op minimaal 31.000 personen. In het vo en mbo werd de omvang van de stille reserve geschat op minimaal 51.000 personen. Het gaat hier om minimale aantallen omdat diplomagegevens alleen beschikbaar waren vanaf 1988. Hierdoor kon de stille reserve niet worden bepaald voor personen die in 2017 ouder dan 50 jaar waren.

Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk wordt ingegaan op de onderzoeksvragen en welke onderzoeksmethoden daarvoor gebruikt zijn. In hoofdstuk 3 wordt de stille reserve behandeld. Hoofdstuk 4 bevat gegevens over de herintreders. In de bijlagen zijn tabellen met extra cijfers bij de eerdere hoofdstukken te vinden.

2 Onderzoeksvragen en methodiek

Onderzoeksvragen

Het Ministerie van OCW heeft DUO opdracht gegeven de stille reserve opnieuw in kaart te brengen en bij dit onderzoek ook aan de herintreders aandacht te besteden.

Dit onderzoek richt zich op de volgende vragen:

- 1) Wat is de omvang van de stille reserve en de groep herintreders?
- 2) Waar werkt de stille reserve en waar hebben herintreders gewerkt?
- 3) Hoe groot is de stille reserve en de groep herintreders per regio?
- 4) Welke achtergrondkenmerken hebben de stille reserve en de groep herintreders?
- 5) Wijzigt de omvang van het dienstverband bij herintreding?
- 6) Wat is de invloed van de gezinssituatie op het behoren tot de stille reserve en herintreding?

Methodiek

Dit onderzoek brengt opnieuw de stille reserve in kaart, aan de hand van diplomagegevens uit de periode 1988-2024. Doordat de onderzochte periode langer is dan in eerdere onderzoeken, biedt dit een vollediger beeld van de stille reserve. Personen die in 1988 hun lesbevoegdheid hebben behaald, zijn nu ongeveer 59 jaar oud.² De stille reserve kan dus worden bepaald voor personen in een leeftijdsbereik tot ongeveer 60 jaar. Oudere personen kunnen in principe wel nog voorkomen in de stille reserve als zij op een latere leeftijd dan 22 jaar hun lesbevoegdheid hebben gehaald. Lesbevoegdheid wordt bepaald aan de hand van registergegevens over onderwijspersoneel uit de periode 2006-2024. Arbeidsstatus wordt afgeleid op basis van gegevens van CBS. Dit onderzoek richt zich ook op de groep herintreders, oftewel personen die voorheen in de stille reserve zaten. De omvang van de stille reserve en de groep herintreders wordt uitgesplitst naar sector, onderwijssoort, en vak.

DUO-gegevens over diploma's en onderwijspersoneel zijn gekoppeld aan CBS-gegevens over banen en huishoudens om de persoons- en baankenmerken van de stille reserve en de groep herintreders te beschrijven. De persoonskenmerken betreffen geslacht, leeftijd, regio en gezinssituatie. In tegenstelling tot eerdere onderzoeken wordt in dit rapport gekeken naar de verdeling van de stille reserve en herintreders over regio's in Nederland.

De baankenmerken die in het onderzoek zijn betrokken zijn sector, functie, en grootte van het dienstverband. Anders dan eerdere onderzoeken kijkt dit rapport ook naar de functie die een persoon binnen het onderwijs vervult/heeft vervuld. Hierbij wordt onderscheid gemaakt naar de volgende functiegroepen: directie/management, onderwijzend personeel en onderwijsondersteunend personeel.

Resultaten gebaseerd op eigen berekeningen [DUO] in projectnummer 3175 op basis van niet-openbare microdata van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Definitie stille reserve

De gevonden omvang van de stille reserve is sterk afhankelijk van hoe deze wordt gedefinieerd. Wanneer bijvoorbeeld (in het po, vo of mbo) personen die in een andere functie werken dan leraar ook worden gerekend tot de stille reserve, dan is de omvang van de stille reserve aanmerkelijk groter. Hier willen we echter puur kijken naar het potentieel aan extra personeel voor het onderwijs; dus mensen met een lesbevoegdheid die werken als schoolleider of als ondersteunend personeel, zoals een onderwijsassistent, rekenen we niet tot de stille reserve. Als het in dit rapport gaat om de mensen die een lesbevoegdheid hebben en in het po, vo of mbo werken, worden deze kortheidshalve aangeduid met onderwijsgevend personeel, al zitten daar dus ook mensen tussen die formeel een andere hoofdfunctie hebben.

In dit rapport wordt verder de volgende definitie van de stille reserve gehanteerd: Personen met een lesbevoegdheid van de lerarenopleidingen voor po en/of vo/mbo, die de afgelopen twee jaar niet werkzaam zijn geweest in deze onderwijssectoren, die niet met pensioen zijn en die niet volledig arbeidsongeschikt zijn.

Een periode van twee jaar afwezigheid uit het onderwijs wordt gehanteerd omdat de gegevens bestaan uit jaarlijkse peilmomenten. De afwezigheid op één peilmoment kan dus ook duiden op een kortdurende afwezigheid waarin iemand bijvoorbeeld op zoek is naar een onderwijsbaan. Afwezigheid op twee aaneengesloten peilmomenten duidt er met meer zekerheid op dat een persoon het onderwijs heeft verlaten. Personen die in het onderzochte onderwijs (po, vo en mbo) werkzaam

²Er van uitgaande dat personen circa 22 jaar oud zijn als zij hun lesbevoegdheid behalen.

zijn, ongeacht de functie of sector, worden niet tot de stille reserve gerekend, omdat de focus ligt op het bewegen van personen met een lesbevoegdheid buiten po, vo en mbo naar een onderwijsbaan in deze sectoren.

Definitie herintreders

Herintreders zijn personen uit de stille reserve die weer terugkeren naar een baan in het onderwijs, dat wil zeggen personen met een lesbevoegdheid voor het po, vo of mbo, die - na minimaal twee jaar niet in het onderwijs te hebben gewerkt - weer in het onderwijs zijn gaan werken. Inzicht in de achtergrond van herintreders geeft mogelijk aanknopingspunten in welke personen meer potentie hebben om terug te keren naar het onderwijs. Ook kan nagegaan worden of bepaalde groepen nu wellicht minder vaak voorkomen bij de stille reserve, waardoor het wellicht nodig is hier speciale maatregelen voor te nemen.

Methode gezinsvorming

Voor het analyseren van de effecten van gezinsvorming zijn extra inclusiecriteria toegepast. Deze extra inclusiecriteria waren het samenwonen met een partner en een leeftijdsgrens tussen de 18 en 45 jaar. Voor de event study, trendbreukanalyse en transitieanalyse is enkel de groep onderwijspersoneel bekeken die in het eerst bekende observatiejaar nog geen kinderen had. In de fixed effect regressie werd de algemene invloed van gezinsvorming onderzocht, daarom is voor deze analyse een bredere onderzoekspopulatie gebruikt. Hierin werd ook personeel meegenomen dat in het eerste observatiejaar al kinderen had. Ten slotte zijn de analyses afzonderlijk uitgevoerd voor mannen en vrouwen, omdat uit de literatuur blijkt dat er duidelijke genderverschillen zijn in de invloed van gezinsvorming op arbeidspatronen (Adema et al., 2019). Voor de beschrijving van de steekproeven zie Tabel 2.1 en Tabel 2.2.

Event study

Om te onderzoeken of de geboorte van het eerste kind leidt tot een verandering in de deeltijdfactor is een event study uitgevoerd. Hierbij werd onderzocht wat de invloed is van een gebeurtenis (event) op een bepaalde uitkomst. Hierbij werden verschillende afstanden berekend tot aan de gebeurtenis en werd de deeltijdfactor vergeleken met het referentiejaar. In lijn met de relevante literatuur is het jaar vóór de geboorte van het eerste kind ($t = - 1$) als referentiejaar gebruikt.

Trendbreukanalyse

Bij het checken van de assumpties voor de event study bleek dat er voor de geboorte van het eerste kind al een verandering zichtbaar is in de deeltijdfactor van werknemers met lesbevoegdheid (zie Figuur 4.22). Om deze trend beter te kunnen duiden is een aanvullende trendbreukanalyse uitgevoerd. Hiermee werd onderzocht hoe de trend zich rondom de geboorte van het eerste kind en de jaren daarop ontwikkelde. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen een algemene trend (t), een dummy indicator voor de periode direct na de geboorte ($post$) en een interactieterm (t_post), die meet of de trend na de geboorte veranderde.

Transitieanalyse

Het doel van de transitieanalyse is om te onderzoeken of er een verschil is in de herintrede en uitstroom vóór en na de geboorte van het eerste kind. Daartoe zijn jaar-op-jaar overgangen berekend (t naar $t + 1$). De transitiematrix toont de patronen van transities tussen opeenvolgende jaren en laat zien in hoeverre werknemers in dezelfde sector blijven of overstappen tussen de onderwijssector en andere sectoren. Hierbij zijn de volgende transities mogelijk:

- Onderwijs > andere sector (uitstroom);
- Andere sector > onderwijs (herintrede);
- Andere sector > andere sector;
- Onderwijs > onderwijs.

Met een chi-kwadraattoets is vervolgens getoetst of de verdeling van deze transities verschilt tussen de periode vóór en na de geboorte van het eerste kind.

Fixed effect regressie

Met behulp van een fixed effects regressie is onderzocht hoe gezinsvorming samenhangt met veranderingen in arbeidspatronen. In deze analyse werd bovendien gecontroleerd voor huishoudinkomen, omdat het aannemelijk is dat het aantal gewerkte uren ook afhankelijk is van de gehele financiële ruimte en niet alleen van de grootte van het gezin. Om verschillen tussen gezinsgroottes te onderzoeken is het aantal kinderen opgenomen als categorische variabele, waarbij het aantal categorieën op basis van de verdeling is bepaald. De verdeling van de huishoudinkomenskwintielen is weergegeven in Tabel 2.1 en Tabel 2.2.

Tabel 2.1: Overzicht van descriptieve statistieken vrouwen per analysemethode

Methode		N	N obs	Gem. uren	Aandeel onderwijs	Gem. kinderen	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5
Event Trendanalyse/ Transitieanalyse	Study/	13030	108797	0.64	0.8	0.79	0.01	0.03	0.07	0.5	0.38
Fixed Effect regressie	Re-	141091	1168164	0.58	0.75	1.59	0.01	0.03	0.07	0.4	0.49

Tabel 2.2: Overzicht van descriptieve statistieken mannen per analysemethode

Methode		N	N obs	Gem. uren	Aandeel onderwijs	Gem. kinderen	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5
Event Trendanalyse/ Transitieanalyse	Study/	13030	108797	0.64	0.8	0.79	0.01	0.03	0.07	0.5	0.38
Fixed Effect regressie	Re-	141091	1168164	0.58	0.75	1.59	0.01	0.03	0.07	0.4	0.49

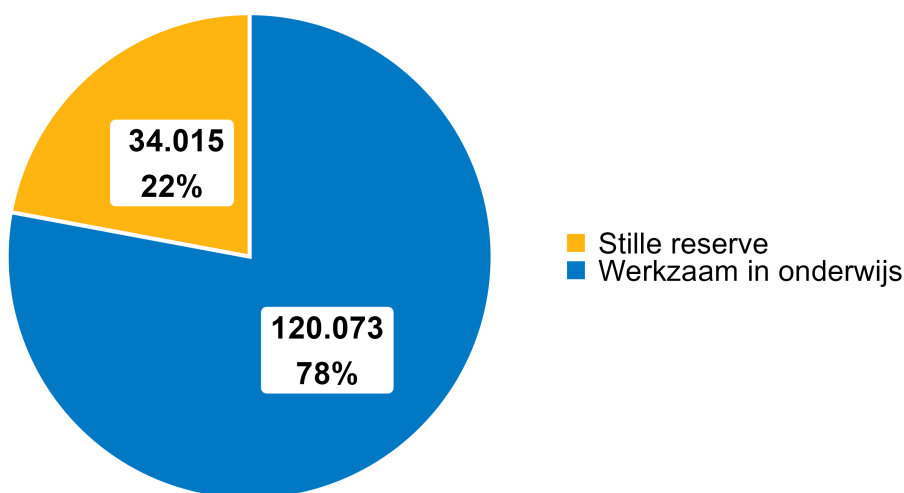
3 Stille Reserve

In dit hoofdstuk wordt de omvang van de stille reserve bekeken, zowel de huidige omvang als de ontwikkeling daarvan in de laatste jaren. Ook wordt naar de leeftijd en het geslacht van de stille reserve gekeken. Vervolgens wordt nagegaan hoe de verdeling van de stille reserve door Nederland is. Tenslotte wordt aandacht besteed aan de arbeidsstatus van de stille reserve. Bij degenen die een andere baan hebben wordt gekeken in welke sectoren zij werkzaam zijn.

3.1 Omvang stille reserve

Op basis van de gegevens van het CBS en DUO is bepaald welke personen tot de stille reserve behoren. Gecombineerd met de mensen met een lesbevoegdheid die wel in het onderwijs werken, levert dat de onderstaande figuren op.

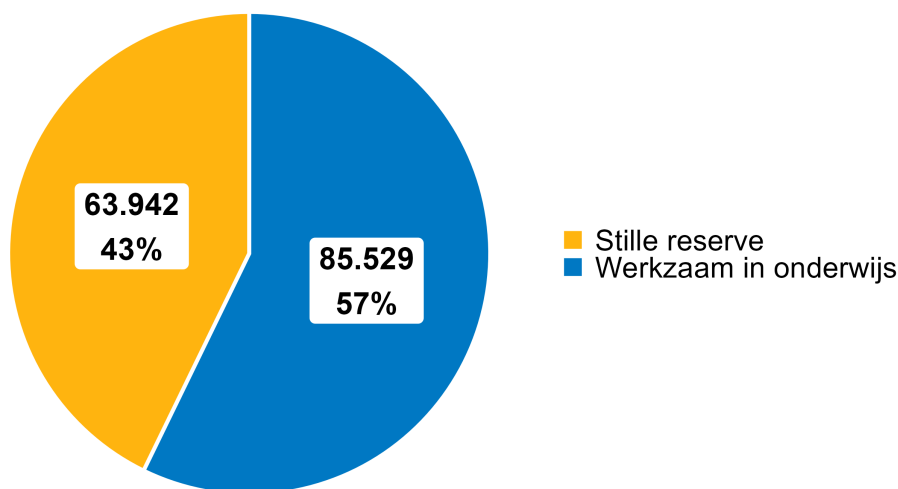
Figuur 3.1: Verdeling van de 154.088 personen uit de CBS bestanden die een lesbevoegdheid po hebben, beneden de pensioengerechtigde leeftijd zijn en geen arbeidsongeschiktheidsuitkering hebben.

Zoals eerder aangegeven behoren de groepen arbeidsongeschikt, pensioen en studerend niet tot de stille reserve. Dat betekent dat de omvang van de stille reserve voor het po op 1 oktober 2024 in totaal **34 duizend** personen bedraagt.

Voor het vo en het mbo is dezelfde berekening gemaakt.

Figuur 3.2: Verdeling van de 149.471 personen uit de CBS bestanden die een lesbevoegdheid vo/mbo hebben en beneden de pensioengerechtigde leeftijd zijn.

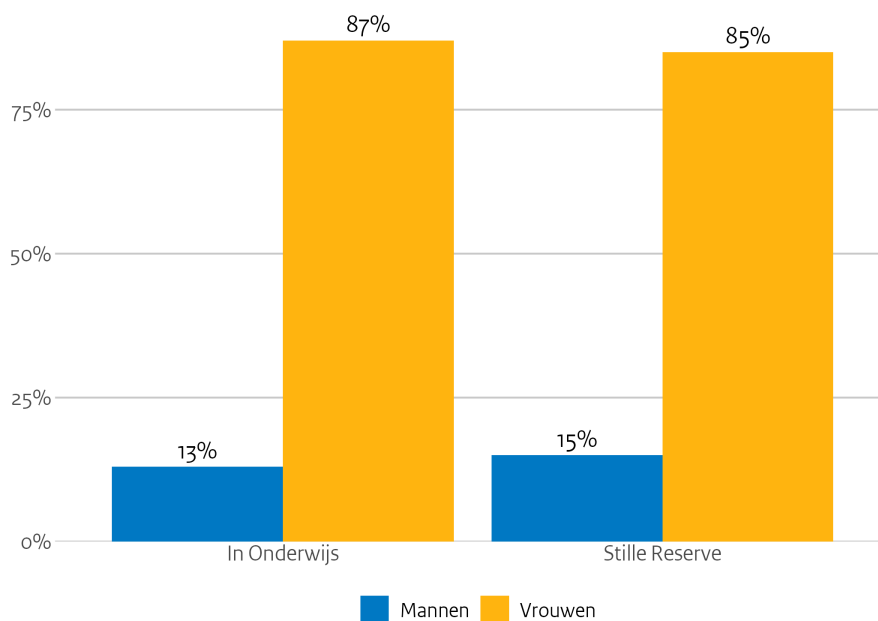
Voor het vo en mbo vinden we een stille reserve van **64 duizend** personen. Het aandeel stille reserve in het vo/mbo is bijna twee maal zo hoog als in het po. Hierbij speelt een belangrijke rol dat de lesbevoegdheid in het vo en mbo een vak betreft en geen algemene bevoegdheid is. Deze personen kunnen een vak-specifiek diploma bezitten náást hun lesbevoegdheid, indien zij hun lesbevoegdheid via een kopopleiding hebben behaald. Daarom ligt het bij vo en mbo meer voor de hand dat

mensen met een vak bevoegdheid voor een andere carrière kiezen, gebaseerd op het vakgebied. Dit is ook al jaren te constateren in het, in opdracht van het Ministerie van OCW verrichte, onderzoek Loopbaanmonitor, waaruit blijkt dat jaarlijks aanmerkelijk minder afgestudeerden van de lerarenopleidingen voor vo en mbo voor het onderwijs kiezen dan de afgestudeerden van de pabo (Centerdata/MOOZ, 2025).

3.2 Geslacht en leeftijd

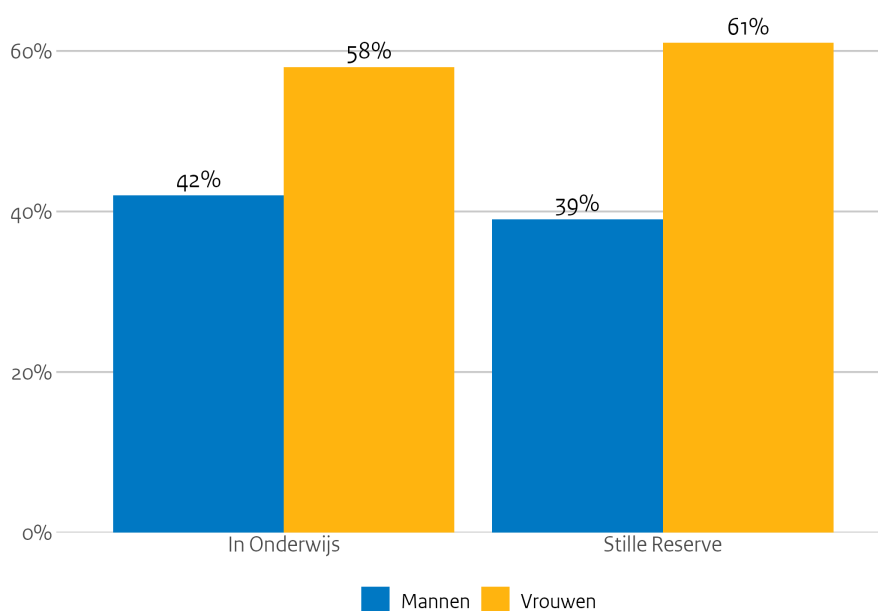
Voor zowel de stille reserve als het zittende onderwijspersoneel is de man-vrouw verdeling en de verdeling over leeftijdsgroepen bepaald. Dat levert onderstaande grafieken op.

Figuur 3.3: Verdeling naar geslacht po stille reserve en onderwijspersoneel, 1 oktober 2024

In het po is er sprake van een flinke oververtegenwoordiging van vrouwen, deze is ook bij de stille reserve te zien. Mannen lijken bij de stille reserve iets vaker voor te komen dan bij het zittende onderwijspersoneel.

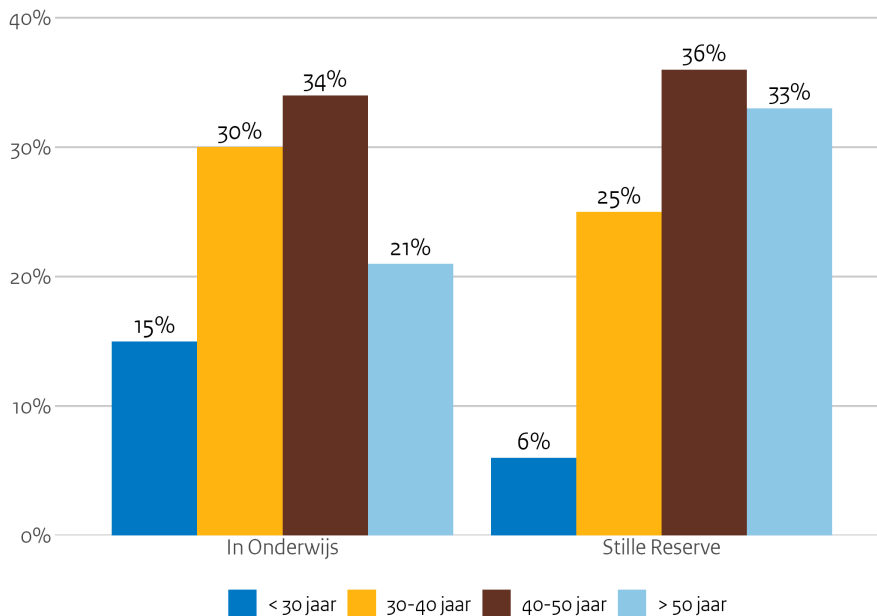
Figuur 3.4: Verdeling naar geslacht vo/mbo stille reserve en onderwijspersoneel, 1 oktober 2024

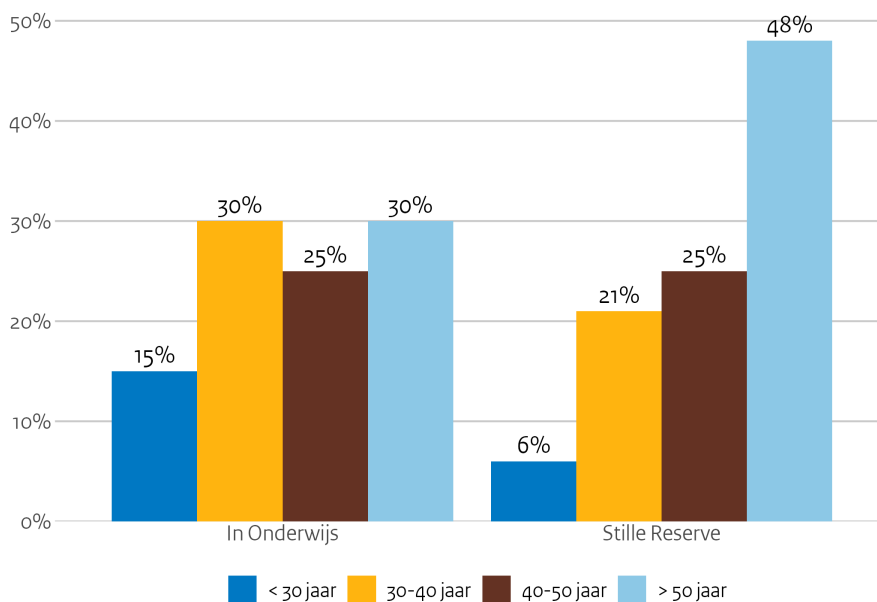
Ook in het vo en mbo zijn de vrouwen in de meerderheid, al is het verschil minder groot dan in het po. Voor de stille reserve geldt hier, in tegenstelling tot in het po, dat de mannen iets minder vaak voorkomen bij de stille reserve dan bij het onderwijspersoneel.

Dan de indeling naar leeftijd.

Figuur 3.5: Verdeling naar leeftijd po stille reserve en onderwijspersoneel, 1 oktober 2024

Figuur 3.6: Verdeling naar leeftijd vo/mbo stille reserve en onderwijspersoneel, 1 oktober 2024

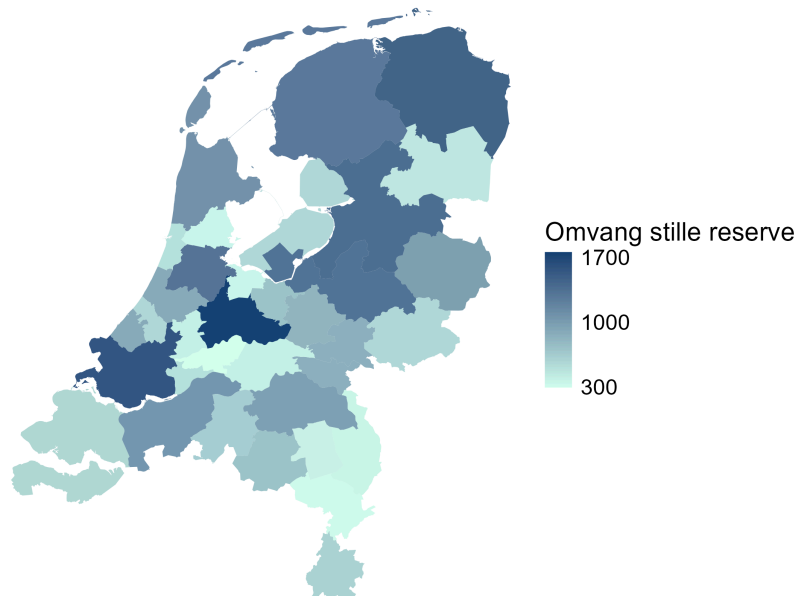

Bij zowel het po als het vo/mbo komen de twee jongste leeftijdsgroepen aanmerkelijk minder vaak voor bij de stille reserve en komt de oudste leeftijdsgroep aanmerkelijk vaker bij de stille reserve voor. De leeftijdsgroep 40-50 jaar komt iets vaker voor bij de stille reserve in het po, terwijl daar in het vo/mbo geen verschil is.

3.3 Verdeling over Nederland

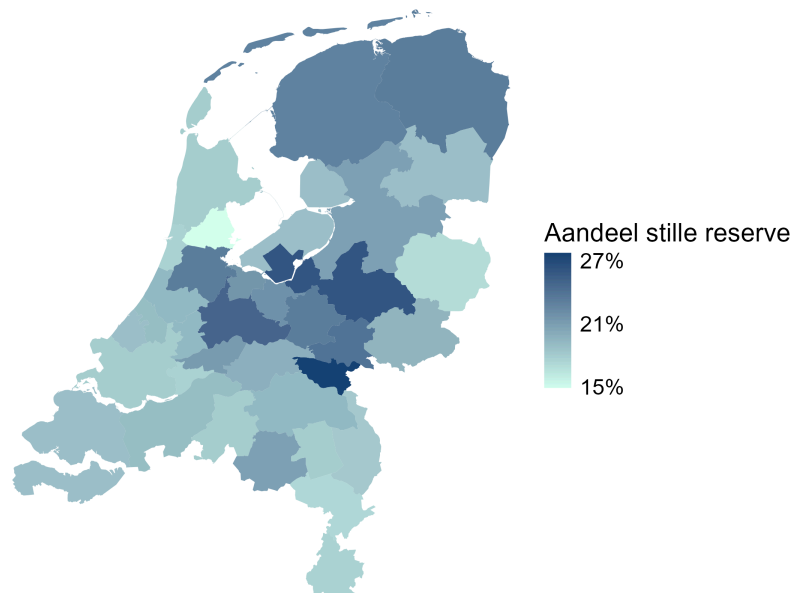
De tekorten aan leraren zijn in het po niet gelijk verdeeld over regio's in Nederland. Om te kijken naar de verdeling over Nederland is de stille reserve berekend per arbeidsmarktregio (een CBS-indeling). Onderstaand is te zien wat daar het resultaat van is.

Figuur 3.7: Verdeling stille reserve naar arbeidsmarktregio po, 1 oktober 2024

Een eerste conclusie is dat de stille reserve door het hele land verspreid is. Om beter te bepalen wat de relatieve stille reserve per arbeidsmarktregio is, is een percentage berekend van de stille reserve op de totale groep mensen met een onderwijsbevoegdheid in de regio. Dan ziet de verdeling er als volgt uit:

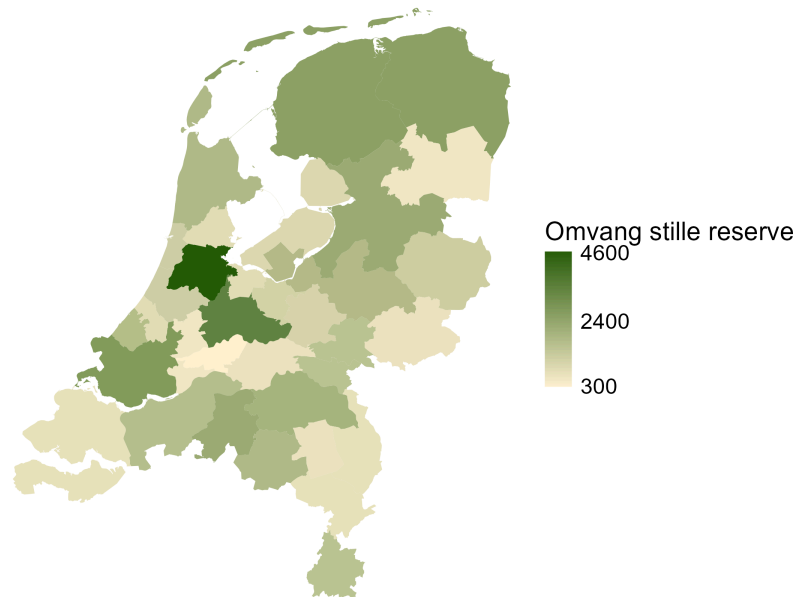
Figuur 3.8: Verdeling relatieve stille reserve naar arbeidsmarktregio po, 1 oktober 2024

Uit bovenstaande figuur kan geconstateerd worden dat er in het po in het midden en noorden van het land een iets grotere relatieve stille reserve is. Maar ook in de regio's waar deze iets lager is, kan een stille reserve gevonden worden met een aandeel van minimaal 15% van de totale groep mensen met een onderwijsbevoegdheid.

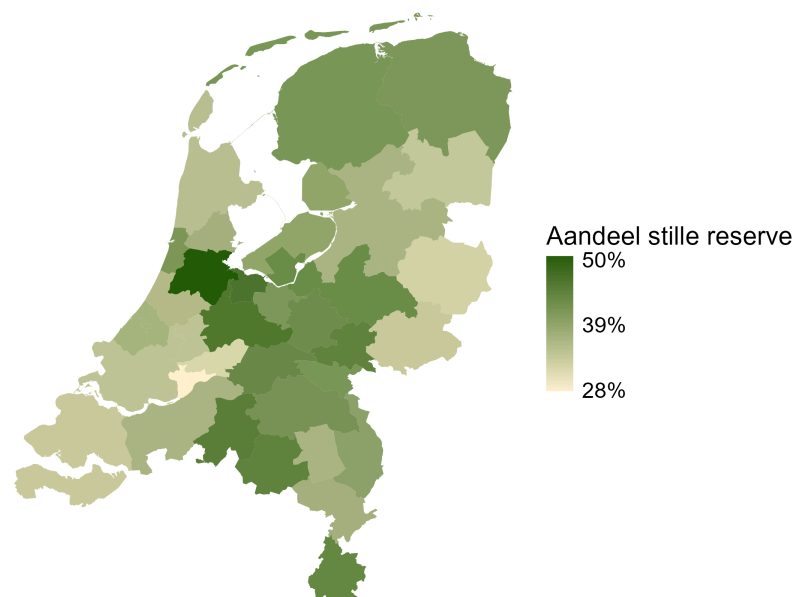
Ook voor het vo/mbo is de stille reserve en de relatieve stille reserve per arbeidsmarktregio uitgerekend.

Figuur 3.9: Verdeling stille reserve naar arbeidsmarktregio vo/mbo, 1 oktober 2024

De hoogste aantallen zijn te vinden in de regio's waar de tekortgebieden Amsterdam, Rotterdam en Utrecht te vinden zijn. Maar net als in het po kan deze verdeling vertekenen omdat de regio's verschillen in aantallen scholen en leerlingen. Daarom ook hier een weergave van de stille reserve als percentage van de totale groep mensen met een onderwijsbevoegdheid in de regio.

Figuur 3.10: Verdeling relatieve stille reserve naar arbeidsmarktregio vo/mbo, 1 oktober 2024

In het vo/mbo is er in iedere regio minimaal een stille reserve ter grootte van 30% van de totale groep mensen met een onderwijsbevoegdheid te vinden. Het midden en noorden hebben ook hier een relatief hoog percentage, deze keer aangevuld met het zuiden.

De aantallen waarop de landkaartjes in deze paragraaf zijn gebaseerd staan in Tabel A.8 en Tabel A.9 in de bijlage. Daar zijn ook de aantallen per onderwijsregio te vinden (Tabel A.10 en Tabel A.11), iets wat in landkaartjes niet goed is weer te geven.

3.4 Verdeling over vakken in het vo/mbo

Voor het vo/mbo geldt dat de tekorten aan leraren sterk verschillen tussen de vakken. Dus een stille reserve die grotendeels bestaat uit onderwijspersoneel dat een bevoegdheid heeft in een vak waar geen tekorten in zijn, biedt geen oplossing voor het lerarentekort.

Figuur 3.11: Verdeling stille reserve vo/mbo over de vakken.

Bovenstaand is te zien dat de stille reserve verdeeld is over de verschillende vakken. Duidelijk aan kop staat het vak lichamelijke opvoeding. Voor mensen met deze lesbevoegdheid geldt dat er ruimschoots mogelijkheden buiten het onderwijs zijn waar hun specifieke vaardigheden worden gevraagd, bijvoorbeeld bij sportscholen en sportclubs. Binnen het onderwijs zijn er ook geen tekorten voor dit vak (Ministerie van OCW, 2025). Voor Engels en economie, die op de tweede en derde plaats staan, geldt dat dit vakken zijn waar wel enige frictie is maar er geen grote tekorten zijn. Nederlands en wiskunde zijn tekortvakken die relatief hoog in de lijst van de stille reserve staan (4e en 6e plaats). Ook voor de overige tekortvakken (natuurkunde, scheikunde, Duits, Frans en de klassieke talen) is er een stille reserve te vinden, al is die voor klassieke talen wel erg klein.

In paragraaf 4.4 is te zien hoe de verdeling van de stille reserve over de vakken zich verhoudt tot de verdeling van de herintreders over de vakken.

Een onderverdeling naar regio is met deze kleine aantallen niet goed te maken, mede omdat het CBS bij tabellen de cellen die een vulling van minder dan 10 hebben uit privacyoverwegingen leeg maakt.

3.5 Ontwikkeling van stille reserve door de tijd

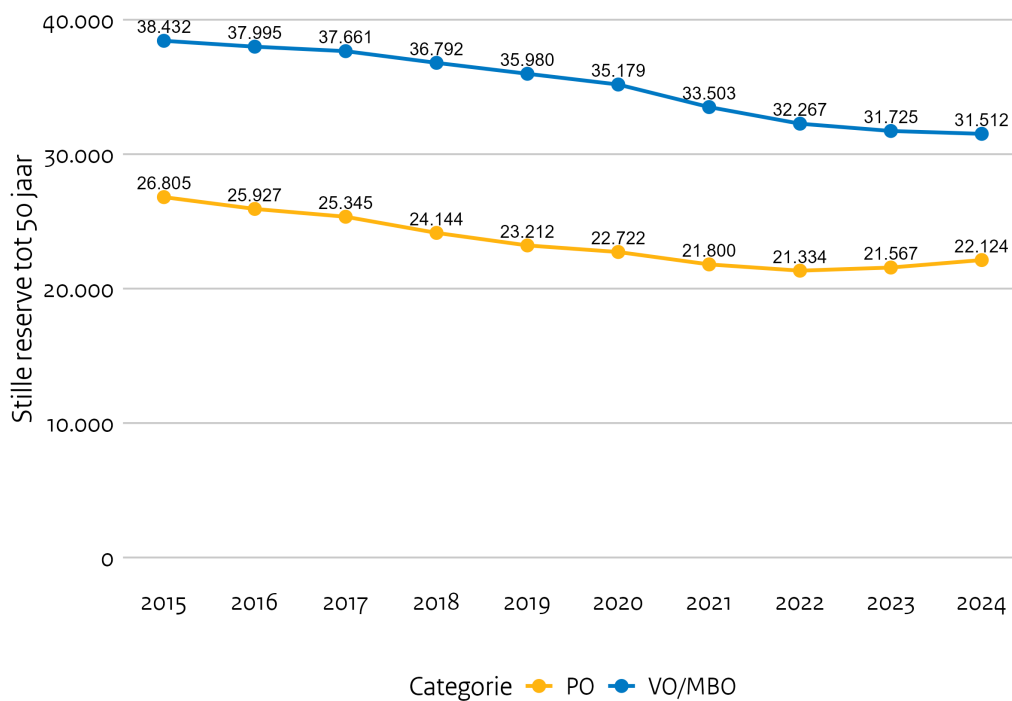
In 2017 is door onderzoeksbureau Centerdata in opdracht van het Ministerie van OCW voor het eerst de omvang van de stille reserve aan leraren voor po en vo/mbo bepaald op basis van CBS-gegevens (Ministerie van OCW, 2017a; 2017b). Het ging hier om de arbeidsmarktsituatie op 1 oktober 2015. Die metingen zijn deels hetzelfde verricht als de huidige meting, met echter enkele belangrijke verschillen:

- Omdat de diplomabestanden pas sinds 1988 compleet zijn is indertijd besloten alleen te kijken naar personen die niet ouder waren dan 50 jaar, waarbij de aantekening werd gemaakt dat de gevonden stille reserve een onderschatting van de werkelijkheid op zou leveren. Degenen boven de 50 jaar waarvan de diploma's wel bekend waren zijn niet meegenomen, omdat dit geen representatieve groep was, het zou dan alleen mensen betreffen die pas op latere leeftijd een lesbevoegdheid hadden gehaald.
- In het huidige onderzoek is een striktere definitie van de stille reserve gehanteerd; alleen mensen die op twee peilmomenten (d.w.z. 1 oktober 2023 en 1 oktober 2024) niet in de personeelsdata zitten zijn meegenomen in de stille reserve. Hiervoor is gekozen om meer zekerheid te hebben dat afwezigheid op één peilmoment niet een korte afwezigheid tussen twee onderwijsbanen in betreft. Uit eerder analyses van DUO blijken mensen die op een peilmoment niet aanwezig zijn in de personeelsbestanden vaak het peilmoment daarna weer wel te worden gevonden.

Vanwege deze verschillen kunnen de eerdere meting en de huidige meting niet goed met elkaar vergeleken worden. Wel is met de huidige methode ook de stille reserve in vorige jaren berekend. Gezien de redenering bij de vorige meting kunnen we hierbij de groep personen tot en met 50 jaar selecteren, om bij de vergelijking de invloed van de vulling van het diplomabestand uit te sluiten.

Als we op deze manier de periode 2015-2024 bekijken kunnen we de volgende vergelijking presenteren.

Figuur 3.12: Stille reserve tot en met 50 jaar voor po en vo/mbo metingen per 1 oktober in de jaren 2015-2024

Zowel voor het po als het vo/mbo geldt dat de stille reserve tot en met 50 jaar oud is afgenomen. Voor po is de afname 17%, voor vo/mbo 18%. In het po is overigens recentelijk weer een kleine stijging te zien, die te maken kan hebben met het aflopen van de regeling voor NPO waarmee extra personeel aangetrokken kon worden om de corona achterstanden weg te werken. De gemiddelde leeftijd van leraren in alle drie de sectoren is overigens in deze periode gedaald, waardoor de daling van de stille reserve niet zal zijn terug te voeren op het kleiner worden van de groep leraren onder de 50 jaar.

Voor de geconstateerde afname kunnen de volgende redenen zijn:

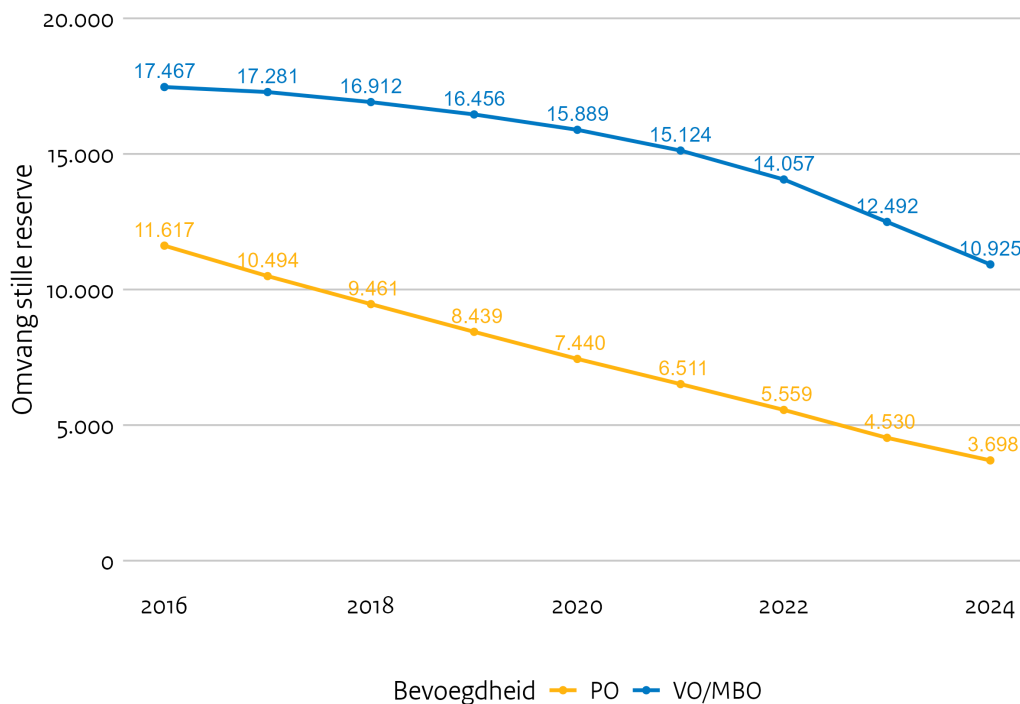
1. Aan de bovenkant van de leeftijdsgroep zijn mensen intussen buiten de definitie gevallen.
2. Er is minder aanwas van stille reserve aan de onderkant van jongeren.
3. Er kan sprake zijn van een stijging van de werkgelegenheid in het onderwijs, waardoor er minder uitstroom naar de stille reserve plaats vindt.
4. Er is sprake geweest van uitstroom uit de stille reserve naar het onderwijs.

In hoeverre deze redenen opgaan bekijken we hieronder.

Ad 1. Eerder hebben we in dit rapport gezien dat een groot deel van de stille reserve valt onder de oudste leeftijdsgroep. Bij het verstrijken van de tijd zal dus ook een deel van deze groep buiten de definitie van de stille reserve vallen. Voor de analyse over tijd is een harde cut-off van 50 jaar of ouder gebruikt. Als deze groep over tijd dus een grote groep blijft vormen in de stille reserve, kan dit bijdragen aan de afname van de stille reserve over tijd.

Ad 2. Dat er minder aanwas van jongeren bij de stille reserve is de laatste jaren klopt. Zeker over langere tijd bekeken is het aantal mensen dat jaarlijks een bevoegdheid haalt om les te geven in po en vo/mbo afgenomen. Onderstaand bekijken we gegevens met een zogeheten 'moving window': we kijken van de afgelopen jaren hoeveel mensen er in de stille reserve aanwezig zijn die in de 10 jaar daarvoor afgestudeerd zijn aan de pabo of aan de lerarenopleidingen 1e en 2e graads.

Figuur 3.13: Deel van de stille reserve die in het betreffende jaar een diploma van de lerarenopleiding heeft van maximaal 10 jaar oud

In deze figuur is te zien wat het aantal leraren is die een bevoegdheid heeft behaald in de afgelopen 10 jaar en in het betreffende jaar (in de periode 2016-2024) deel uitmaakt van de stille reserve. Dit is voor zowel het po als het vo/mbo weergegeven. Met deze analyse zijn ontwikkelingen over tijd en verschillen tussen basisonderwijs en voortgezet onderwijs te identificeren. Te zien is dat in zowel po als vo/mbo bij de stille reserve de groep die in de afgelopen 10 jaar een lesbevoegdheid haalde flink is afgenomen.

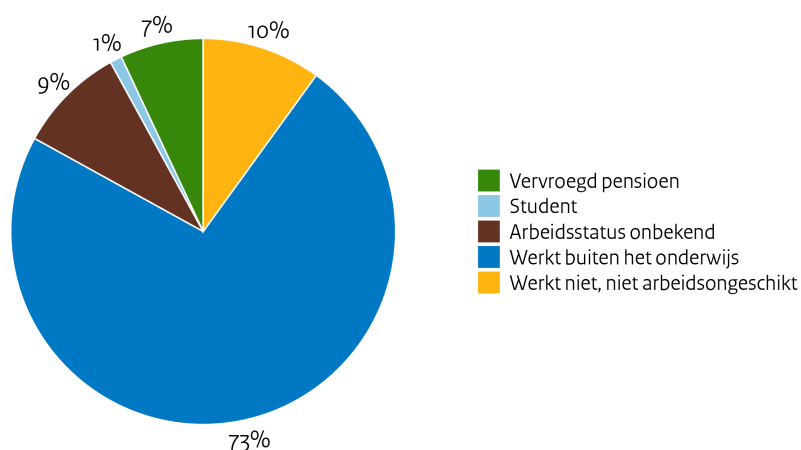
Ad.3 In de periode 2014-2024 is in het po het aantal ingezette fte leraren met 3% gedaald (Ministerie van OCW, 2025). Dat draagt dus niet bij aan een daling van de stille reserve. In het vo is het aantal fte leraren in dezelfde periode met 1% gedaald. In de kleinere sector mbo is het aantal docenten met 10% gestegen. Maar een deel van deze docenten komt niet van de lerarenopleidingen die hier bekeken worden, aangezien het mbo al relatief veel met zij-instromers werkt. In de sector vo/mbo kan de stijging van het totaal aantal fte leraren/docenten dus enigszins bijgedragen hebben aan de daling van de stille reserve.

Ad 4. Mensen die vanuit de stille reserve in het onderwijs gaan werken worden aangeduid als herintreders. Hier is de afgelopen jaren zeker sprake van geweest. Met welke aantallen en wat de achtergrond van deze mensen is wordt in Hoofdstuk 4 van dit rapport uit de doeken gedaan.

3.6 Waar werkt de stille reserve

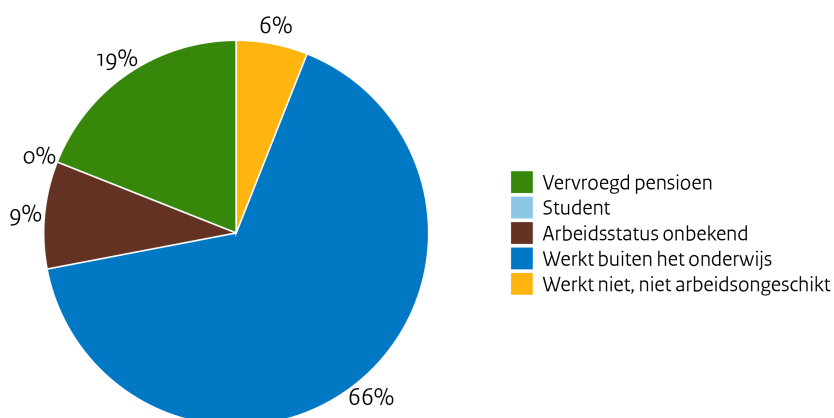
Van de personen die tot de stille reserve behoren is nagegaan wat hun arbeidsstatus is. Voor het po geldt dat ongeveer drie kwart werkzaam is buiten het onderwijs.

Figuur 3.14: Arbeidsstatus van de stille reserve in het po, 1 oktober 2024

N.B. De groep 'Pensioen' van 7% bestaat uit mensen die vroegtijdig met pensioen zijn, regulier pensioen zit niet bij de stille reserve. Voor de groep 'Arbeidsstatus onbekend' geldt dat dit gegeven niet bij het CBS gedetecteerd kon worden.

Figuur 3.15: Arbeidsstatus van de stille reserve in het vo/mbo, 1 oktober 2024

Ook hier geldt dat degenen die met pensioen zijn hebben gekozen voor een vroegtijdig pensioen. Waarom deze groep in het vo en mbo aanmerkelijk hoger is dan in het po blijkt niet uit de CBS gegevens. Wellicht kan de reden van financiële aard zijn. Tot voor enkele jaren liepen de salarissen in het po achter op die in het vo/mbo. Tevens wordt er in het po meer in deeltijd gewerkt dan in het vo/mbo. Beide factoren zorgen ervoor dat de pensioenopbouw in het po gemiddeld lager zal zijn dan die in het vo/mbo. Hierdoor valt het aandeel dat buiten het onderwijs werkzaam is ook wat lager uit en komt dit op twee derde neer.

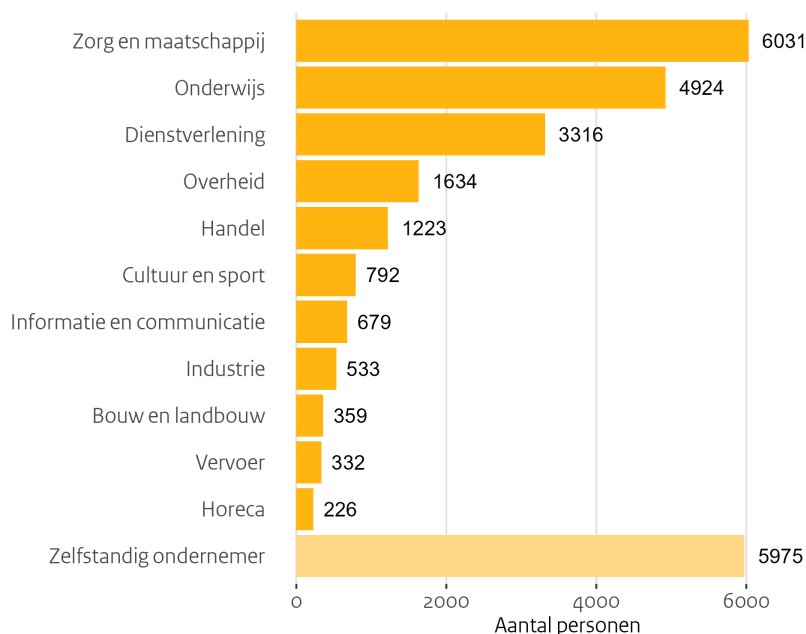
Vervolgens is ook onderzocht in welke sector de stille reserve te vinden is, die elders werkzaam is.

3.6.1 Hoofdsectoren

In paragraaf 3.1 is aangegeven dat de omvang van de stille reserve in het po ruim 34.000 personen betreft. Daarvan weten we dat er 3.500 niet werken, 2600 zijn met vroegtijdig pensioen, en van 3.400 kunnen we de arbeidsstatus niet bepalen in de bestanden. Resteert 26.200 personen die werkzaam zijn buiten het po. Voor het vo/mbo geldt dat 4500 niet werkzaam zijn, 6700 waarvan de arbeidstatus onbekend is, en 14.500 met vroegtijdig pensioen zijn. Dus resteert er een groep van ruim 50.000 personen die werkzaam zijn buiten het vo/mbo.

Vervolgens is bekeken in welke sector deze personen werken. Naast de sectoren waar mensen in loondienst werken is de zelfstandig ondernemer als aparte categorie meegenomen, daarvan kan niet bepaald worden in welke arbeidsmarktsector deze personen werken.

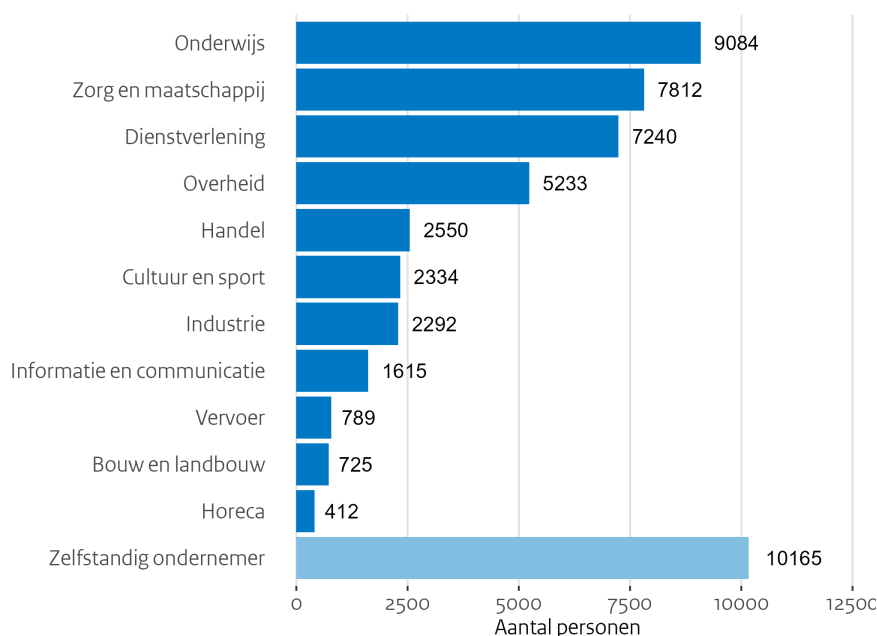
Figuur 3.16: Verdeling werkzame stille reserve po over arbeidsmarktsectoren in aantal personen.

De sector die de meeste stille reserve uit het po aantrekt is zorg en maatschappij. De sector die daarop volgt is onderwijs. Het gaat hierbij niet om de reguliere sectoren po, vo en mbo, maar om particulier onderwijs. De precieze invulling wordt hieronder gegeven. Op de derde plaats vinden we de sector dienstverlening. Het aantal zelfstandige ondernemers is bijna even hoog als het aantal werknemers in de sector zorg en maatschappij.

Voor de zelfstandig ondernemers geldt dat het mogelijk is dat zij als zzp'er in het po, vo of mbo werken, dat kan met deze gegevens niet worden vastgesteld. Ook mensen uit de sector dienstverlening kunnen in het po/vo/mbo werken als zij voor een uitzend- of detachingsbureau werken.

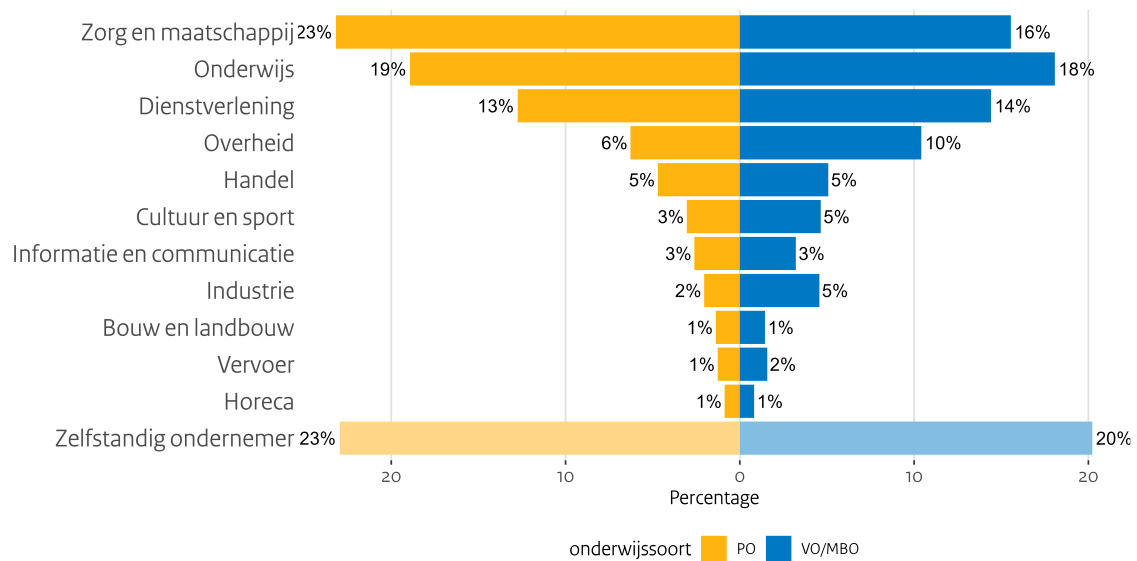
Figuur 3.17: Verdeling werkzame stille reserve vo/mbo over arbeidsmarktsectoren in aantal personen.

Voor vo/mbo geldt dat de categorie zelfstandig ondernemer de grootste is. Overig onderwijs is hier de grootste werkgever. De categorie zorg en maatschappij staat op de tweede plaats, op de voet gevolgd door dienstverlening. Overheid neemt

hier ook een hoge plaats in. In de volgende figuur is de verdeling over de categorieën voor po en vo/mbo in percentages weergegeven.

Figuur 3.18: Percentages verdeling werkzame stille reserve po en vo/mbo over arbeidsmarktsectoren.

Hier is te zien dat de verdeling van de stille reserve over de sectoren voor po en vo/mbo in grote lijnen gelijk is.

Een onderverdeling naar de combinatie vak-waar-in-men-les-kan-geven en sector buiten het onderwijs waar men werkt, is lastig te maken. Dit levert namelijk veel cellen in een tabel op die slecht gevuld zijn. Bij het CBS worden, ter wille van de privacy, alle cellen waar minder dan 10 personen in zitten leeg opgeleverd.

Onderstaand daarom een tabel met alleen de 6 schoolvakken waarvoor de meeste mensen in de stille reserve bevoegd zijn, verdeeld over de sectoren in de arbeidsmarkt waar men werkzaam is.

Tabel 3.1: Sectoren waarin de stille reserve werkzaam is voor de grootste zes vakken die in de stille reserve voorkomen

Sector	Economie	Engels	Geschiede- nis	Lichamelij- ke opvoe- ding	Nederlands	Wiskunde
Bouw en landbouw	47	14	24	60	15	27
Cultuur en sport	76	41	136	883	90	17
Dienstverlening	896	461	524	672	449	351
Handel	292	137	128	334	77	72
Horeca	20	32	24	66	21	
Industrie	183	91	105	179	55	100
Informatie en com- municatie	167	145	179	138	152	145
Onderwijs	750	978	594	933	830	520
Overheid	371	274	568	926	361	200
Vervoer	80	63	88	102	40	34
Zorg en maatschappij	204	271	270	1194	292	130
Zelfstandige	482	476	383	1058	686	256

N.B. Een lege cel betekent dat de aantallen kleiner zijn dan 10.

Zorg en maatschappij is bij de totale groep hoog, maar hier is dat alleen terug te zien bij lichamelijke opvoeding. Omdat deze personen een grote plaats innemen bij de stille reserve beïnvloeden ze daarmee ook het totaalresultaat. Als we verder kijken zijn bijna overal dienstverlening (o.a. uitzendbureaus e.d.), overig onderwijs en zelfstandige veel voorkomende sectoren bij de stille reserve vo/mbo.

3.6.2 Sub-sectoren

Voor enkele grotere sectoren wordt in deze paragraaf gekeken in welke sub-sector de stille reserve werkzaam is.

Als eerste de sector overig onderwijs.

Tabel 3.2: Aantal stille reserve van po en vo/mbo werkzaam in sub-sectoren van de sector onderwijs

Sub-sector	PO	VO/MBO
HBO	1 588	4 721
PO	1 150	153
Dienstverlening voor het onderwijs	470	120
Universitair hoger onderwijs	411	1 324
Bedrijfsopleiding en -training	361	635
Studiebegeleiding, vorming en onderwijs (rest)	341	284
VO	284	958
MBO	200	339
Afstandsonderwijs	39	86
Overig onderwijs	80	464

Als veruit de grootste categorie zien we voor zowel po als vo/mbo het hbo staan. Dat is op zich niet verwonderlijk, aangezien er geen specifieke lerarenopleidingen voor het hbo zelf zijn. Tevens bevinden de lerarenopleidingen zich grotendeels in het hbo, wat het ook logisch maakt dat zij gediplomeerden van de eigen opleiding als docent aantrekken. Voor de universiteiten geldt dat het hier ook kan gaan om mensen die, na een vakopleiding voor het lesgeven in het vo, verder aan de universiteit zijn gaan studeren en daar zijn blijven werken. Ook hier kan het gaan om mensen die bij lerarenopleidingen werken. Verder zijn er categorieën die in eerste instantie verwondering zullen wekken: po, vo en mbo. Het gaat hier om

onderwijspersoneel dat niet in de personeelsbestanden van DUO te vinden is als werkzaam in po/vo/mbo. Een zeer klein gedeelte kan mensen betreffen waarvan de gegevens niet doorgegeven zijn door de scholen, maar voor het grootste gedeelte zal het gaan om mensen die niet onder de bekostiging van het Ministerie van OCW vallen. Dat zal gaan om particulier onderwijs, maar ook om bijvoorbeeld commerciële activiteiten van een mbo-opleiding. Deze personen vormen daarmee nog steeds een stille reserve voor het reguliere bekostigde onderwijs.

Vervolgens de sector buiten het onderwijs die bij de stille reserves het meest vertegenwoordigd is, zorg en maatschappij.

Tabel 3.3: Aantal stille reserve van po en vo/mbo werkzaam in sub-sectoren van de sector zorg en maatschappij.

Sub-sector	PO	VO/MBO
Kinderopvang	1 595	843
Huizen en dagverblijven voor verstandelijk gehandicapten	751	854
Geestelijke gezondheids- en verslavingszorg met overnachting	508	714
Praktijken van psychotherapeuten en psychologen	386	128
Thuiszorg	258	416
Algemene ziekenhuizen	240	854
Jeugdzorg met overnachting en dagverblijven voor jeugdzorg	234	191
Ambulante jeugdzorg	232	187
Lokaal welzijnswerk	203	348
Universitair medische centra	172	495
Verpleeghuizen	171	597
Verzorgingshuizen	138	320
Maatschappelijke opvang met overnachting	153	225
Overige sub-sectoren	1 082	1 747

Voor het po is te zien dat een kwart (26%) van de mensen met een lesbevoegdheid voor het po, die in de sector zorg en maatschappij werken, terug te vinden zijn in de kinderopvang. Op enige afstand volgt als tweede de huizen en dagverblijven voor verstandelijk gehandicapten. Voor de stille reserve vo/mbo is het beeld meer divers. Als grootste categorieën met 11% van degenen uit deze groep die in zorg en maatschappij werken zijn er drie sub-sectoren aan te wijzen: de huizen en dagverblijven voor verstandelijk gehandicapten, algemene ziekenhuizen en de kinderopvang. Overigens is hier ook de groep Universitaire medische centra relatief groot. Als we ook de (niet in de tabel opgenomen) kleinere sub-sector categorale ziekenhuizen hierbij optellen werkt 19% van de stille reserve vo/mbo in de sector zorg en maatschappij in een ziekenhuis. Voor de stille reserve po is dat aanmerkelijk minder met in totaal 8%.

Voor de sector Dienstverlening lijkt de verdeling van po en vo/mbo meer op elkaar, onderstaand staan ze samen in een tabel.

Tabel 3.4: Aantal stille reserve van po en vo/mbo werkzaam in sub-sectoren van de sector dienstverlening.

Sub-sector	PO	VO/MBO
Arbeidsbemiddeling, uitzendbureaus en personeelsbeheer	780	1 342
Levensbeschouwelijke en politieke organisaties, belangen- en ideële organisaties, hobbyclubs	647	1 230
Holdings (geen financiële), conerndiensten binnen eigen concern en managementadvisering	532	1 129
Architecten, ingenieurs en technisch ontwerp en advies; keuring en controle	136	606
Financiële instellingen (geen verzekeringen en pensioenfondsen)	165	596
Verhuur en handel van onroerend goed	154	316
Verzekeringen en pensioenfondsen (geen verplichte sociale verzekeringen)	122	298
Rechtskundige dienstverlening, accountancy, belastingadvisering en administratie	191	291
Overige sub-sectoren dienstverlening	639	1 548

Bij zowel vo/mbo als po is de meest omvangrijke sub-sector de arbeidsbemiddeling, uitzendbureaus en personeelsbeheer. Zoals gezegd kunnen deze personen ook via hun werkgever ingehuurd zijn om in het onderwijs te werken. Het merendeel werkt in andere sub-sectoren, waarvan het zeker is dat ze niet in po of vo/mbo werken.

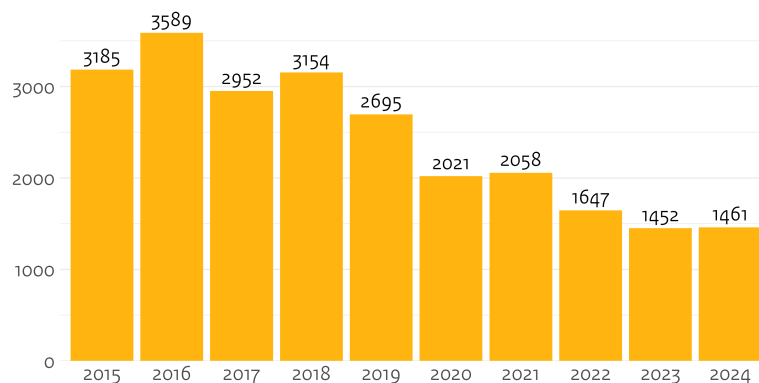
4 Herintreders

Zoals eerder gezegd definiëren we herintreders als mensen die een lesbevoegdheid hebben voor po of vo/mbo, die – na minimaal twee jaar niet in het onderwijs te hebben gewerkt – weer in het onderwijs zijn gaan werken (m.a.w. personen die in het voorgaande jaar in de stille reserve zaten).

4.1 Aantal herintreders

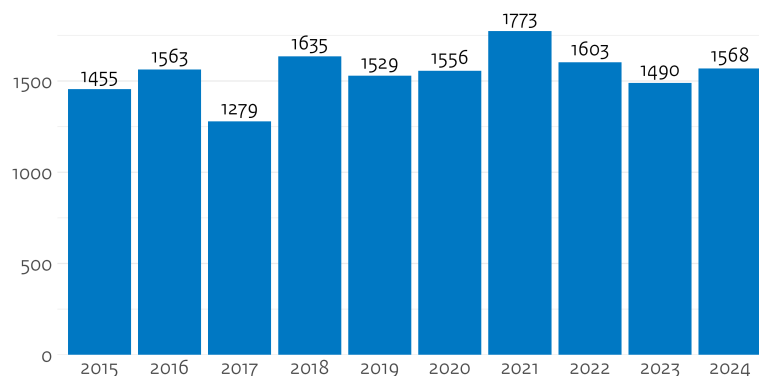
We kunnen hieronder over de afgelopen 10 jaar terugkijken wat de aantallen herintreders waren. Deze aantallen kunnen niet bij elkaar worden opgeteld om tot een totale instroom over de afgelopen 10 jaar te komen. Het is namelijk, gezien de definitie, mogelijk dat mensen meerdere keren als herintreder voorkomen.

Figuur 4.1: Herintreders in het po vanuit de stille reserve in de jaren 2015 t/m 2024

In het po is een terugloop in het aantal herintreders te zien. Dat kan mede te maken hebben met de aantallen afgestudeerden van de pabo, die de afgelopen jaren gestegen zijn. Vanzelfsprekend is het waarschijnlijk ook terug te voeren op een daling in de aantallen beschikbare stille reserve.

Figuur 4.2: Herintreders in het vo/mbo vanuit de stille reserve in de jaren 2015 t/m 2024

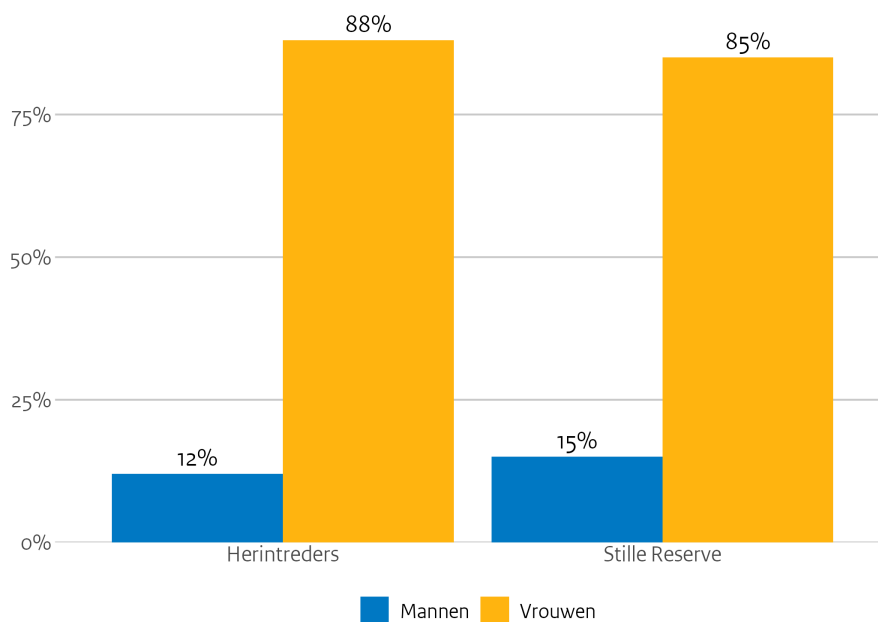

Het jaarlijkse aantal herintreders in het vo/mbo laat een stabiel beeld zien dan in het po. Ook hier is de totale beschikbare stille reserve afgenomen, maar deze blijft nog steeds flink hoger dan die voor het po. Uiteindelijk is het absolute aantal herintreders voor de sectoren in 2024 ongeveer gelijk.

4.2 Geslacht en leeftijd

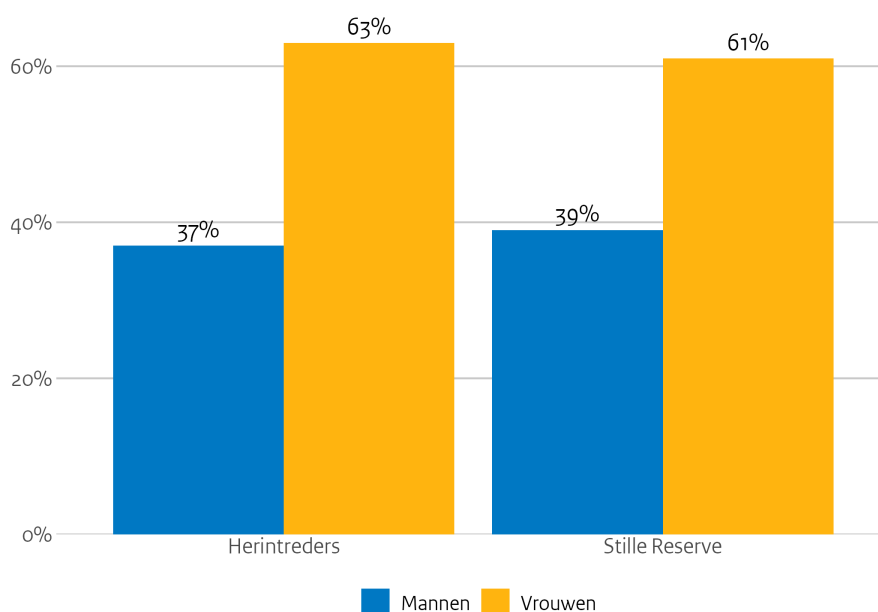
Ook van de herintreders is nagegaan wat het geslacht en de leeftijd is. Hier worden deze vergeleken met die van de stille reserve.

Figuur 4.3: Verdeling naar geslacht po stille reserve en herintreders, 1 oktober 2024

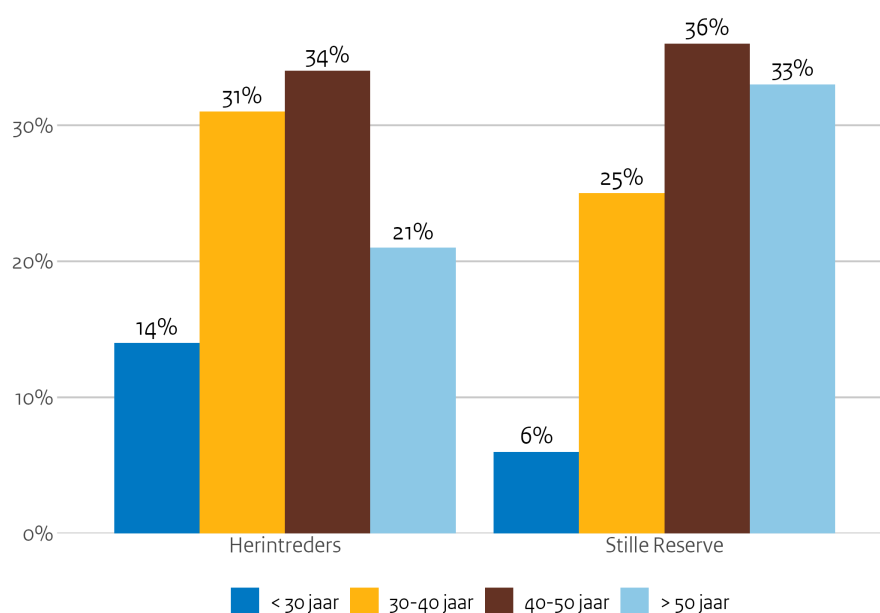
Wat de man-vrouw verdeling betreft vormen de herintreders in het po een afspiegeling van de stille reserve en het werkende onderwijspersoneel.

Figuur 4.4: Verdeling naar geslacht vo/mbo stille reserve en herintreders, 1 oktober 2024

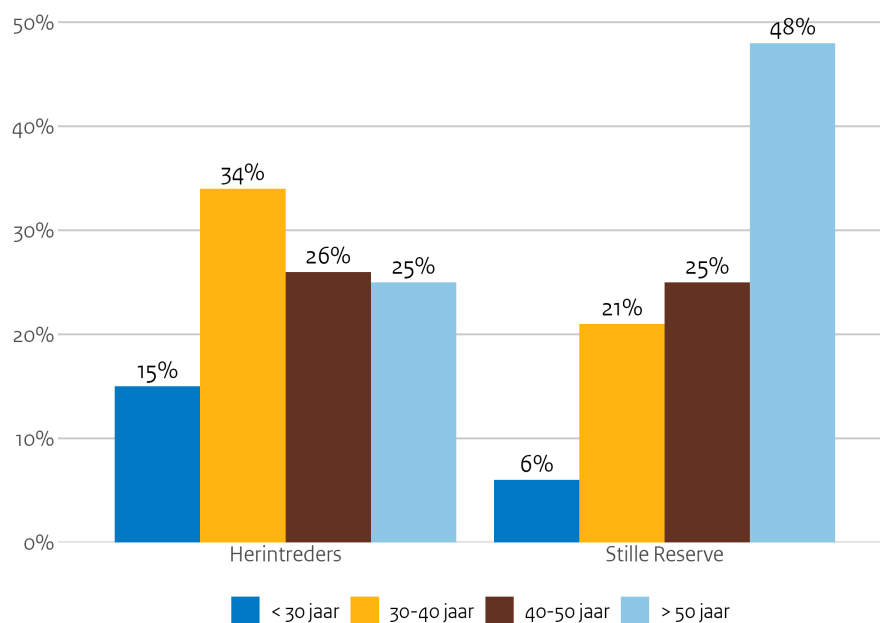
Net als voor het po vormen de herintreders het vo/mbo een afspiegeling van de stille reserve en het werkende onderwijspersoneel.

Figuur 4.5: Verdeling naar leeftijd po stille reserve en herintreders, 1 oktober 2024

Op het gebied van de leeftijdsgroepen zijn er duidelijke verschillen tussen de stille reserve en de herintreders. Vooral personen onder de 30 jaar komen veel vaker voor bij de herintreders. Ook voor personen van 30 tot 40 jaar geldt dat zij wat oververtegenwoordigd zijn bij de herintreders. Voor personen tussen de 40 en 50 jaar is het verschil gering, de oudste groep komt duidelijk minder vaak voor bij de herintreders.

Figuur 4.6: Verdeling naar leeftijd vo/mbo stille reserve en herintreders, 1 oktober 2024

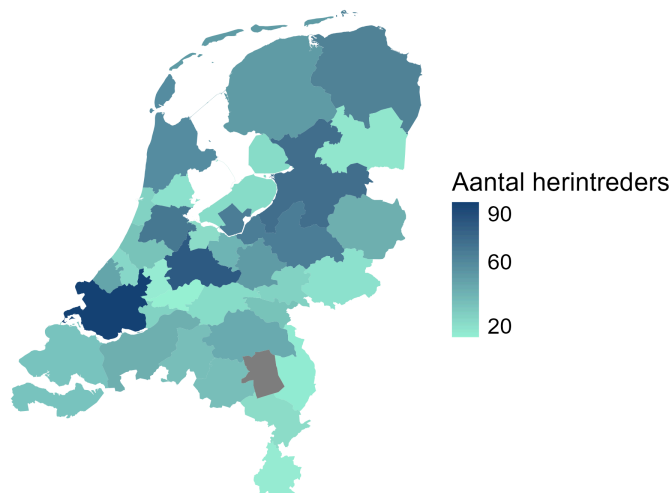
Voor vo/mbo zijn dezelfde conclusies te trekken als voor po, met duidelijke oververtegenwoordiging bij de herintreders van de jongere leeftijdsgroepen en een duidelijk ondervertegenwoordiging van de 50 plussers.

Bovenstaande betekent dat jongeren relatief vaak herintreder zijn. Maar in puur volume nemen de ouderen nog steeds een grote plaats in. Bij po gaat het om 55% die boven de 40 is en bij vo/mbo om 51%.

4.3 Verdeling naar regio

In de onderstaande figuur is te zien hoe de herintreders in het po in 2024 verdeeld zijn naar arbeidsmarktregio.

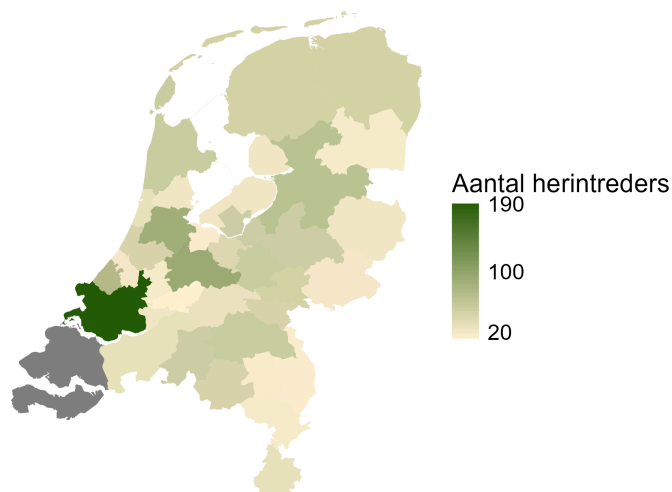
Figuur 4.7: Verdeling herintreders naar arbeidsmarktregio po, 1 oktober 2024

N.B. De grijze kleur betekent dat er in die arbeidsmarktregio minder dan 10 herintreders zijn.

Verschillen tussen regio's zijn deels terug te voeren op de omvang van de regio's. De werkgelegenheid voor leraren verschilt tussen de regio's. De belangrijkste conclusie uit de figuur is dat herintreders overal voorkomen. Zowel in regio's waar grote tekorten aan leraren zijn als in regio's waar men nauwelijks last van tekorten heeft. Ook in het vo/mbo is te zien dat in alle regio's sprake is van herintreders.

Figuur 4.8: Verdeling herintreders naar arbeidsmarktregio vo/mbo, 1 oktober 2024

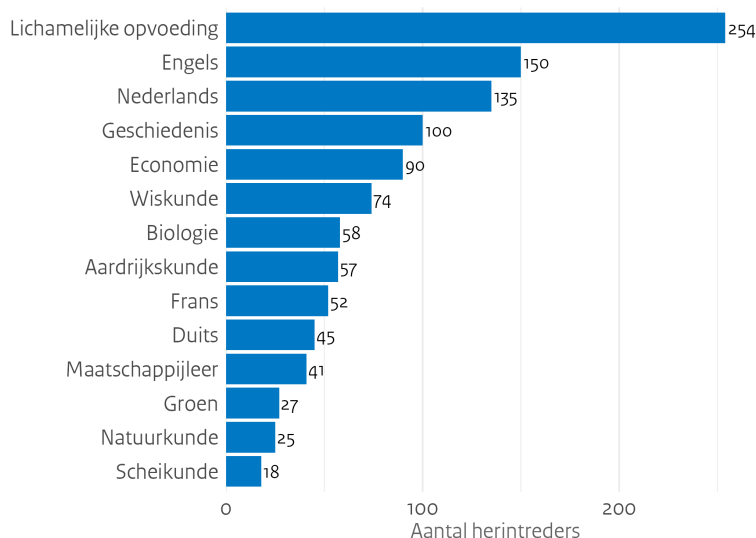
N.B. De grijze kleur betekent dat er in die arbeidsmarktregio minder dan 10 herintreders zijn.

In Tabel A.17 en Tabel A.19 in de bijlage worden naast de aantallen per arbeidsmarktregio ook de aantallen per onderwijsregio vermeld.

4.4 Verdeling naar vakken in het vo/mbo

Van de herintreders in 2024 is nagegaan voor welke vakken zij een lesbevoegdheid hebben behaald. Sommige leraren hebben voor meer dan één vak een bevoegdheid gehaald. Deze gegevens tonen niet welk vak een leraar daadwerkelijk geeft.

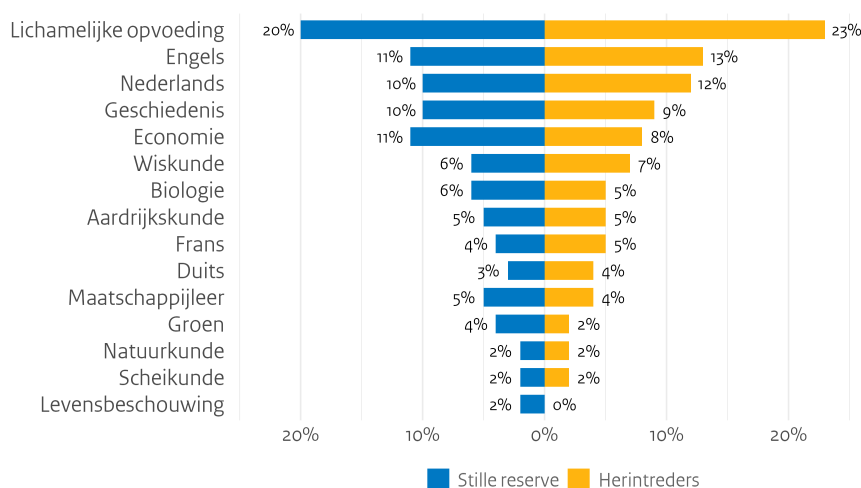
Figuur 4.9: Verdeling herintreders over vakbevoegdheden in het vo/mbo in 2024

Het hoogste aantal herintreders komt niet voor bij een tekortvak³ maar bij lichamelijke opvoeding. Een kwart van de herintreders heeft daar een bevoegdheid voor. Engels en Nederlands staan op op de tweede en derde plaats, dit zijn ook de grootste vakken op het vo, samen met wiskunde (zesde plaats).

In het vorige hoofdstuk is getoond wat de verdeling van de vakbevoegdheden is over de stille reserve. Deze gegevens worden in de volgende figuur gecombineerd met de gegevens van de herintreders.

Figuur 4.10: Verdeling stille reserve en herintreders in het vo/mbo, percentages op totaal van vakbevoegdheden

De percentages van de vakken komen bij de stille reserve en de herintreders vrij sterk overeen. Oftewel: van vakken waarvoor een relatief grote stille reserve is komen ook relatief veel mensen bij de herintreders voor. Bij Engels en Nederlands is het percentage onder de herintreders wat hoger dan onder de stille reserve. Bij economie is het juist wat lager.

De grote rol van de lesbevoegdheid lichamelijke opvoeding, bij zowel stille reserve als herintreders, zou deels te maken kunnen hebben met het fenomeen van de dubbele lesbevoegdheden. Bij eerdere analyses van DUO voor een ander onderzoek bleken leraren met een dubbele lesbevoegdheid vaak lichamelijke opvoeding in combinatie met een ander vak als

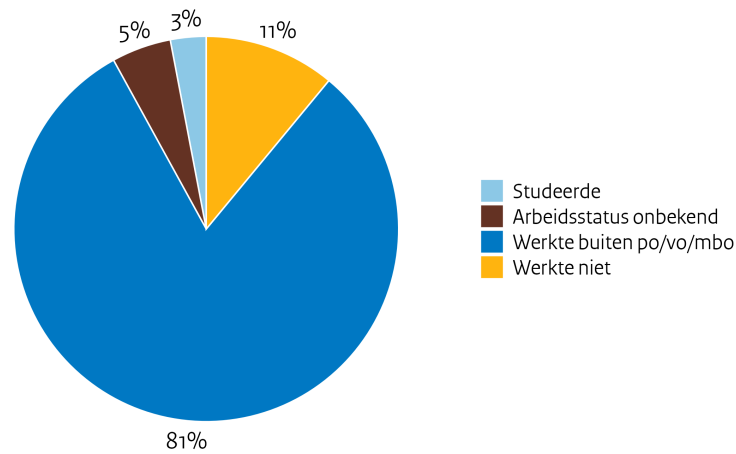
³Nederlands, wiskunde, natuurkunde, scheikunde, Duits, Frans en de klassieke talen.

bevoegdheid te hebben. Voor dit onderzoek is voor elk vak iedere persoon met die lesbevoegdheid meegeteld, zodat we per vak het aantal personen in de stille reserve die voor dat vak een lesbevoegdheid bezit zien.

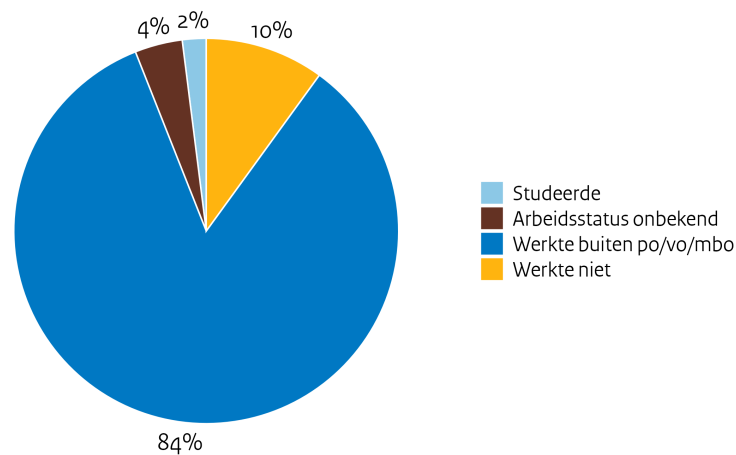
4.5 Arbeidssituatie voor het herintreden

Voor de herintreders is nagegaan wat hun situatie op de arbeidsmarkt was in 2023, voor zij weer in het onderwijs gingen werken.

Figuur 4.11: Arbeidssituatie voor herintreders po, per 1 oktober 2024

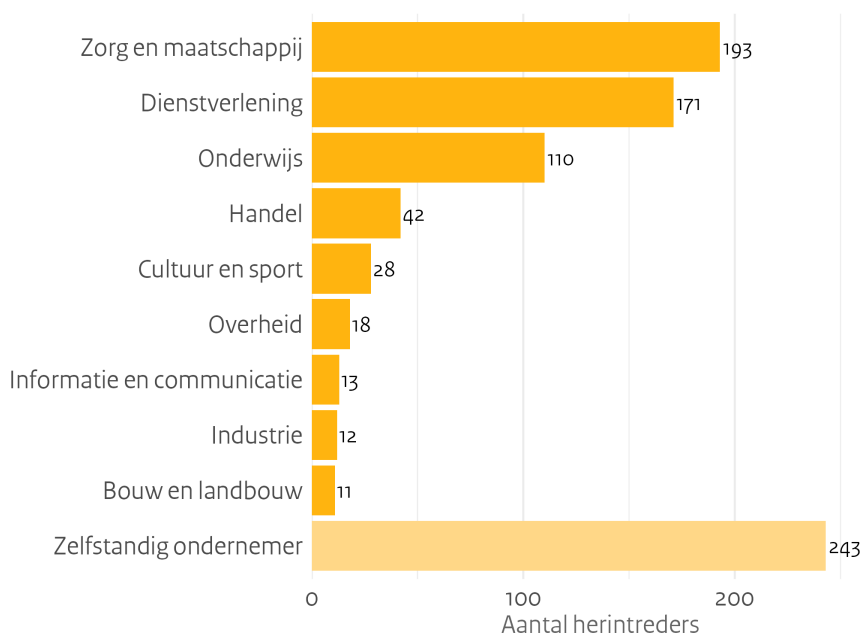
Figuur 4.12: Arbeidssituatie voor herintreders vo/mbo, per 1 oktober 2024

Bij zowel po als vo/mbo was de overgrote meerderheid elders werkzaam. Ongeveer 1 op 10 was niet aan het werk voor het herintreden.

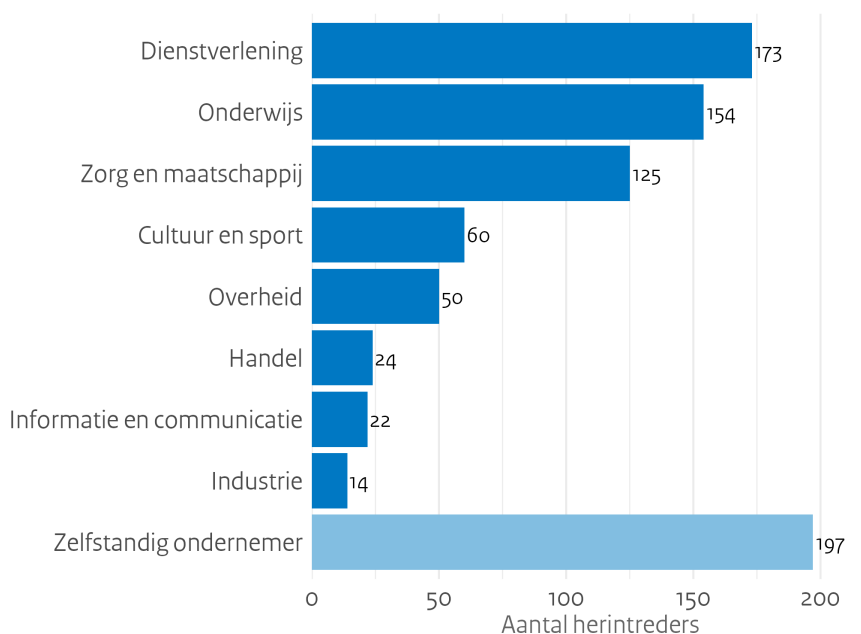
Van degenen die voor herintrede elders werkten is nagegaan in welke sector dat was.

Figuur 4.13: Hoofdsectoren voor herintreden in het po in 2024

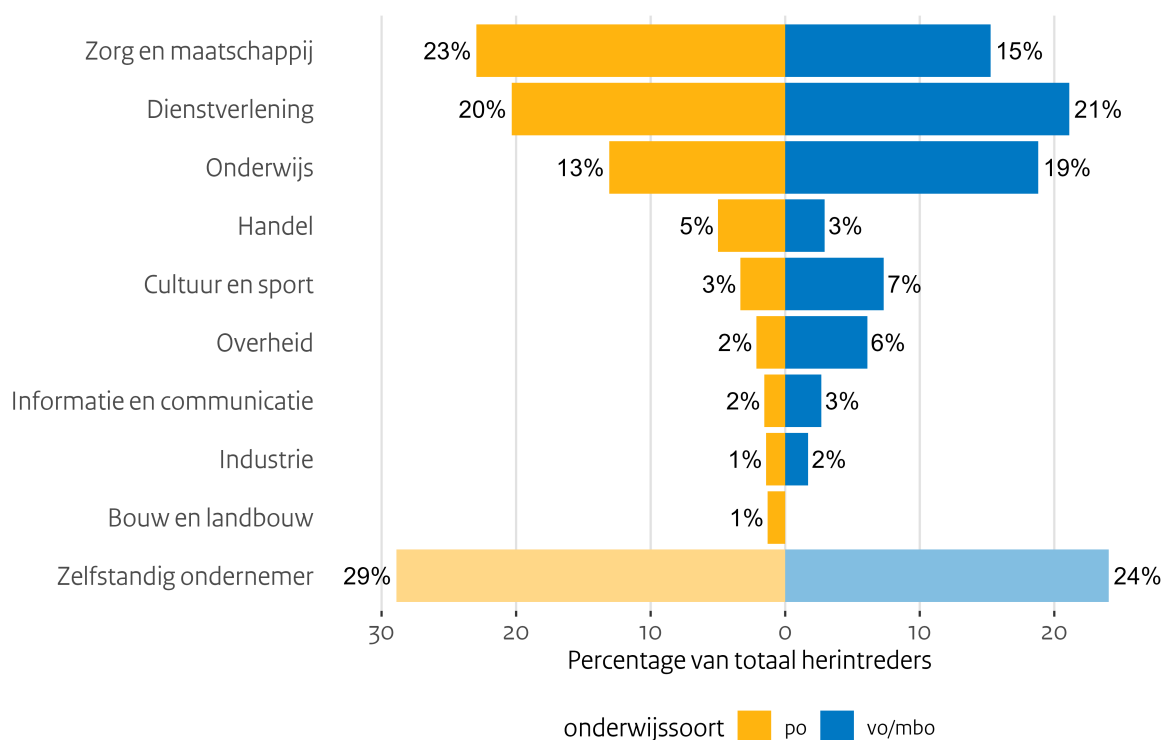
Een derde van de personen die voor herintreden in het po werkten is afkomstig uit de sector zorg en maatschappij . Kort daarachter volgt de sector dienstverlening, waar ook de uitzendbureaus onder vallen. Onderwijs staat op een derde plaats, andere sectoren komen veel minder vaak voor (de stille reserve is in deze sectoren ook kleiner). De sectoren Horeca en Vervoer kwamen zo weinig voor dat ze niet in de grafiek konden worden opgenomen.

Figuur 4.14: Hoofdsectoren voor herintreden in het vo/mbo in 2024

De belangrijkste drie sectoren zijn voor vo/mbo hetzelfde als voor po, maar ze staan wel in een andere volgorde. De sector dienstverlening (inclusief uitzendbureaus) is hier de belangrijkste, gevolgd door onderwijs en met Zorg en maatschappij op de derde plaats. Cultuur en sport is hier relatief hoog. Zoals eerder in Figuur 4.9 was te zien heeft ook een kwart van de herintreders in vo/mbo een bevoegdheid voor lichamelijke opvoeding, wat mogelijk verklaart waarom ook deze sector hoog is voor het vo/mbo. De sectoren Horeca, Vervoer en Bouw & Landbouw kwamen zo weinig voor dat ze niet in de grafiek konden worden opgenomen.

Figuur 4.15: Percentages verdeling herintreders po en vo/mbo over arbeidsmarktsectoren

Een vergelijking van de verdeling van de herintreders over de sectoren waaruit zij afkomstig zijn tussen het po en vo/mbo laat zien dat het aandeel herintreders uit de sector zorg en maatschappij groter is in het po dan in het vo/mbo. Voor de sector onderwijs geldt dat het aandeel herintreders uit het vo/mbo groter is dan in het po. Deze verschillen corresponderen met de verdeling van de stille reserve over de arbeidsmarktsectoren.

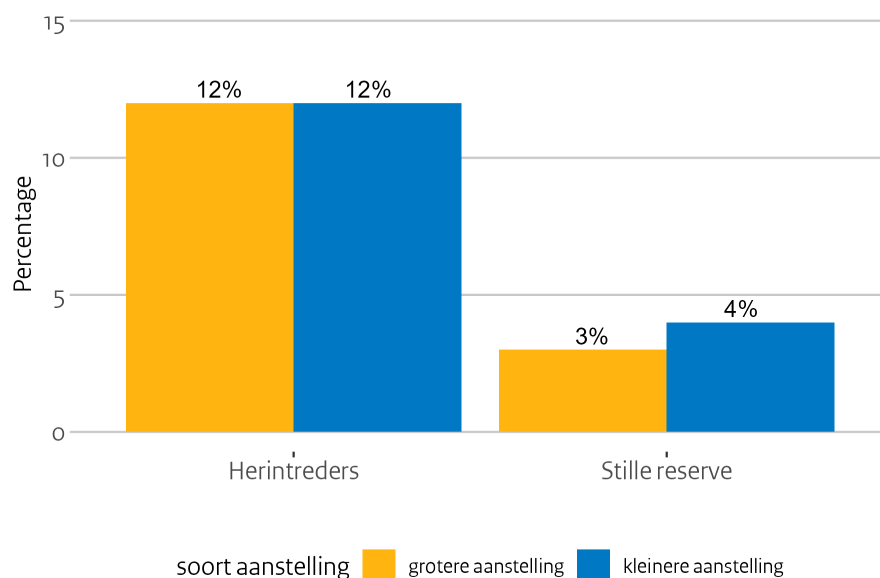
4.6 Verandering aanstellingsomvang

In het onderzoek is ook gekeken naar de mate waarin herintreders van aanstellingsomvang veranderen, wat mogelijk een reden voor herintreden zou kunnen zijn. Hiervoor is de aanstellingsomvang verdeeld in 3 groepen:

- Kleine deeltijdbaan (< 0,5 fte)
- Grote deeltijdbaan ($\geq 0,5$ fte, < 0,9 fte)
- Full time ($\geq 0,9$ fte)

Voor verschillende groepen is gekeken in hoeverre er sprake was van het vergroten of verkleinen van de aanstellingsomvang, hier gedefinieerd als overstappen van een van de drie groepen naar een andere. Iemand die van 0,6 naar 0,7 fte is gegaan wordt hier dus niet meegenomen, maar wel degenen die van een kleine deeltijdbaan naar een grote over zijn gegaan enzovoorts.

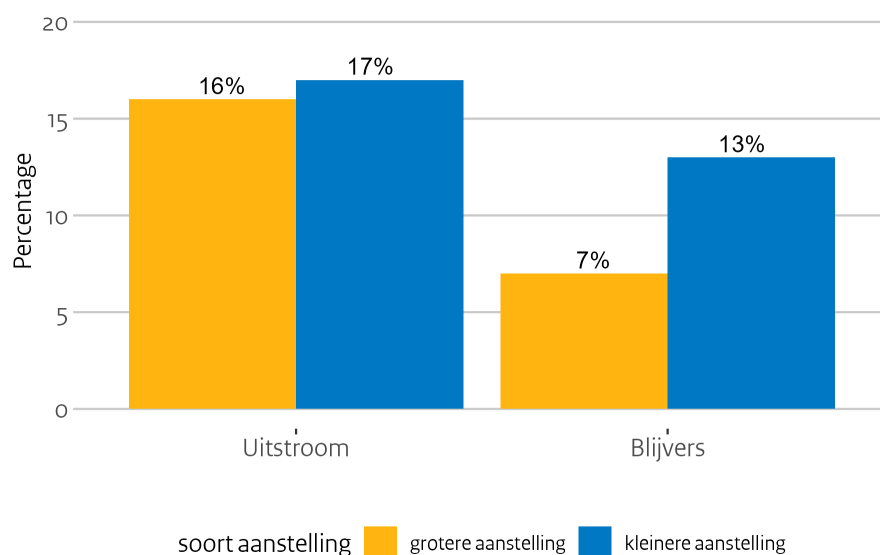
Figuur 4.16: Verandering aanstellingsomvang herintreders po en werkende stille reserve 2024

Een klein deel van de herintreders is van aanstellingsomvang veranderd. Het aantal grotere en het aantal kleinere aanstellingen houdt elkaar hierbij in evenwicht. In vergelijking met de werkende stille reserve (die dus niet in het onderwijs is gaan werken) zien we dat daar minder van aanstellingsomvang wordt veranderd. Het feit dat de meesten niet van baan veranderd zijn zal daar ook mee samenhangen.

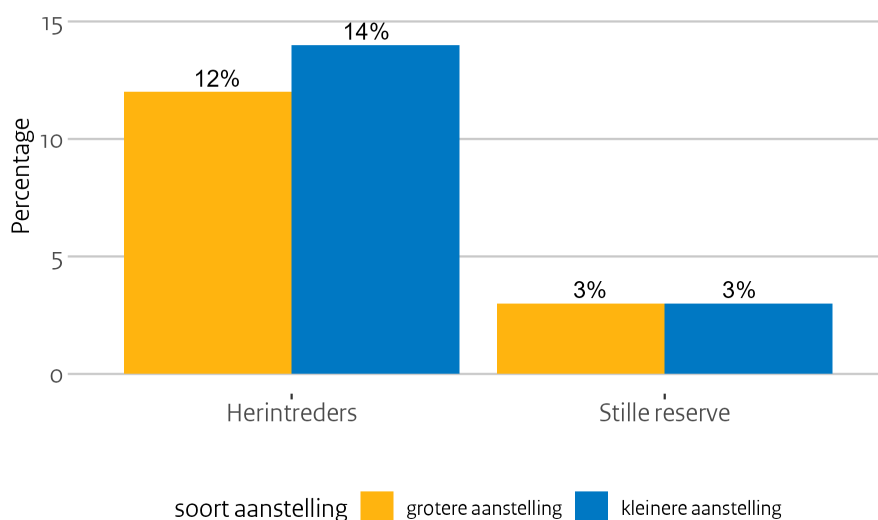
Vervolgens kijken we naar mensen die vanuit het onderwijs juist de stap naar buiten hebben gezet, en zo tot de stille reserve zijn gaan behoren.

Figuur 4.17: Verandering aanstellingsomvang mensen die het po verlaten (uitstroom) en zij die er blijven 2024

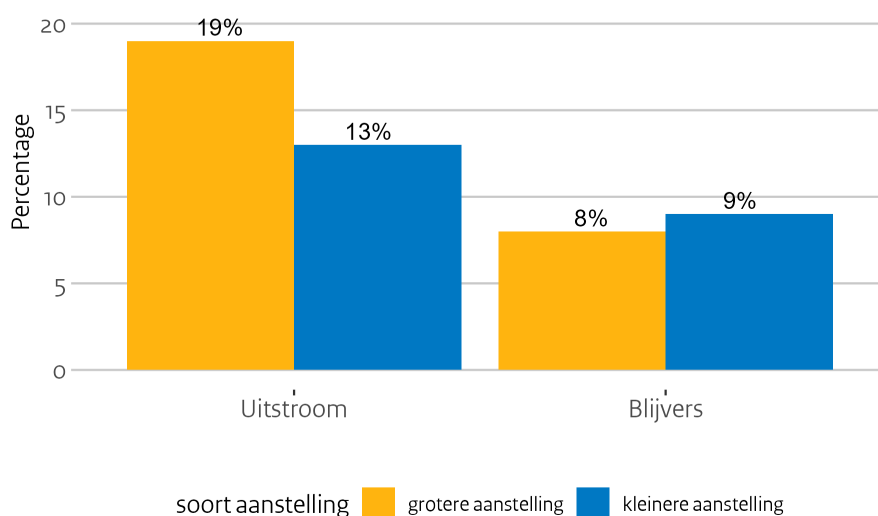
De uitstroom uit het onderwijs is vaker van aanstellingsomvang veranderd dan de groepen uit de vorige grafiek. Voor degenen die in het onderwijs blijven geldt dat deze groep veel kleiner is. Wel geldt voor beide groepen dat het verkleinen van de aanstellingsomvang het meeste voorkomt, vooral voor degenen die in het onderwijs blijven komt dit veel vaker voor dan het vergroten van de aanstellingsomvang. Bij de blijvers komt het verkleinen van de aanstelling vaker voor dan vergroten van de aanstelling, terwijl dit voor de uitstroom redelijk in balans is. Waarschijnlijk is de kans dat de aanstellingsomvang verandert als iemand verandert van sector groter dan iemand die in dezelfde sector blijft werk. Dit zou een voor de hand liggende reden kunnen zijn voor de relatief grote groep die van aanstellingsomvang verandert bij uitstroom. Echter zien we bij de uitstroom wel een iets grotere groep die verandert dan bij herintrede, dus mogelijk speelt een zekere ontevredenheid op dit gebied ook een rol.

Figuur 4.18: Verandering aanstellingsomvang herintreders vo/mbo en werkende stille reserve in 2024

Bij de herintreders in het vo/mbo is een vergelijkbaar patroon te zien als in het po. De groep die bij het herintreden de aanstellingsomvang verkleint komt iets vaker voor dan de groep die de aanstellingsomvang vergroot.

Figuur 4.19: Verandering aanstellingsomvang mensen die het vo/mbo verlaten (uitstroom) en zij die er blijven in 2024

Bij de uitstroom uit het vo/mbo blijkt er wel een ander patroon te zien dan bij het po. De aanstellingsomvang wordt vaker vergroot dan verkleind bij de uitstroom. Bij de blijvers is er geen groot verschil tussen het een grotere of kleinere aanstelling, zoals gezien werd in het po. Mogelijk speelt ook hier een zekere ontevredenheid over de aanstellingsomvang een rol om deze te vergroten bij het wisselen van een sector. In het vo/mbo zijn er specifieke aantallen uren die beschikbaar om het rooster rond te krijgen voor een vak, waardoor een werknemer wellicht niet altijd de vrije keuze heeft hoeveel uur men wil werken.

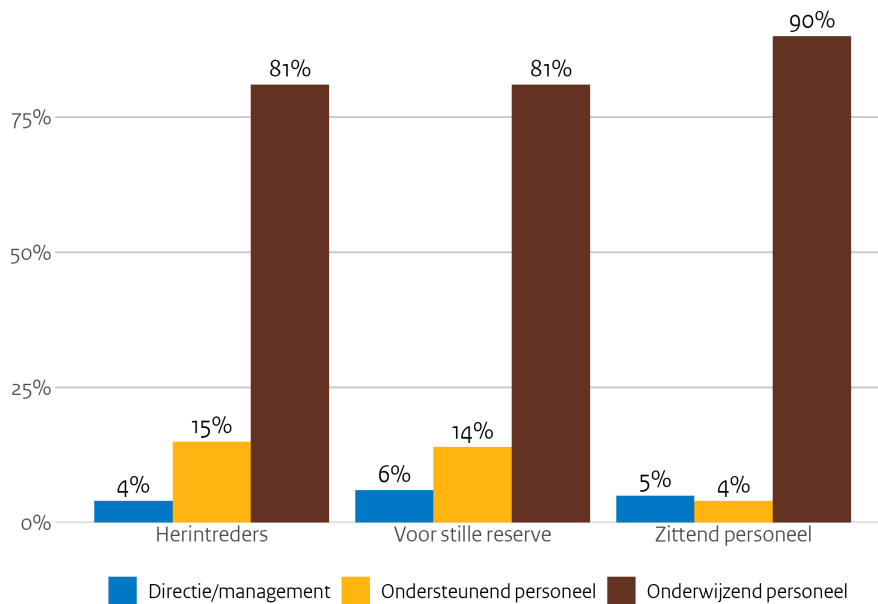
4.7 Functie in het onderwijs

In deze paragraaf wordt bekeken welke functies mensen in het onderwijs bekleeden. Daarbij wordt een simpele driedeling aangehouden omdat anders sommige getallen te klein worden om aan de privacy voorschriften van het CBS te kunnen voldoen.

Voor de groep herintreders is gekeken naar hun functie in het jaar voor dat zij in de stille reserve kwamen en hun functie in het jaar nadat zij uit de stille reserve kwamen. De verdeling over de drie functies in deze groepen is in onderstaande figuren

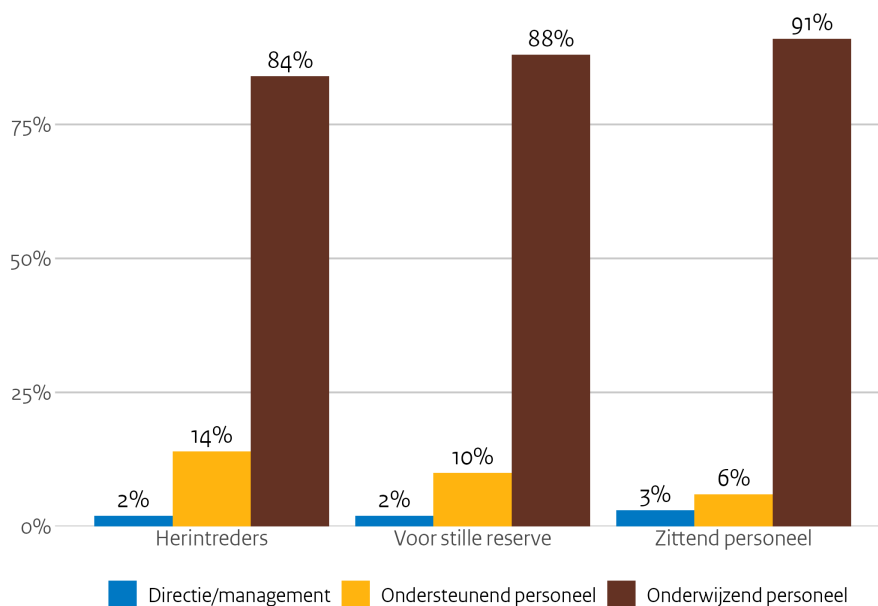
afgezet tegen die van het zittende onderwijspersoneel.

Figuur 4.20: Verdeling over functies voor en na stille reserve afgezet tegen die van zittend onderwijspersoneel po 2024

Dat overall onderwijsgevend personeel de grootste groep is spreekt vanzelf voor mensen met een lesbevoegdheid. Opvallend is dat bij zowel de herintreders als de vroegere baan van de stille reserve het ondersteunend personeel een plaats inneemt die vele malen hoger is dan bij het zittend personeel met een pabo diploma. Mogelijk is het voor herintreders een 'zachtere landing' om eerst ondersteunend personeel te zijn (al dan niet gecombineerd met een opleiding). En voor de stille reserve kan gelden dat een ondersteunende functie met een lesbevoegdheid op zak kan leiden tot onvrede die zich vertaalt in uitstroom uit het onderwijs.

Figuur 4.21: Verdeling over functies voor en na stille reserve afgezet tegen die van zittend onderwijspersoneel vo/mbo 2024

Al is het verschil iets kleiner, in het vo/mb o is dezelfde trend zichtbaar bij het ondersteunend personeel. Ook daar zullen wellicht sommige herintreders voor de zachte landing kiezen en sommige ondersteuners met een lesbevoegdheid onvrede hebben.

Voor de onderwijssoorten is ook nagegaan in hoeverre de functie voor herintreders overeenkomt met de functie die men had voor men het onderwijs ooit verliet.

Tabel 4.1: Functies herintreders voor en na stille reserve in het po

Voor stille reserve	Na stille reserve	Aantal
Directie	Directie	20
Directie	Onderwijsgevend personeel	11
Directie	Onderwijsondersteunend personeel	12
Onderwijsgevend personeel	Directie	18
Onderwijsgevend personeel	Onderwijsgevend personeel	759
Onderwijsgevend personeel	Onderwijsondersteunend personeel	113
Onderwijsondersteunend personeel	Directie	
Onderwijsondersteunend personeel	Onderwijsgevend personeel	41
Onderwijsondersteunend personeel	Onderwijsondersteunend personeel	24

N.B. Een lege cel betekent dat de aantallen kleiner zijn dan 10.

Tabel 4.2: Functies herintreders voor en na stille reserve in het vo/mbo

Voor stille reserve	Na stille reserve	Aantal
Directie	Directie	10
Directie	Onderwijsgevend personeel	
Directie	Onderwijsondersteunend personeel	
Onderwijsgevend personeel	Directie	18
Onderwijsgevend personeel	Onderwijsgevend personeel	744
Onderwijsgevend personeel	Onderwijsondersteunend personeel	88
Onderwijsondersteunend personeel	Directie	
Onderwijsondersteunend personeel	Onderwijsgevend personeel	33
Onderwijsondersteunend personeel	Onderwijsondersteunend personeel	16

N.B. Een lege cel betekent dat de aantallen kleiner zijn dan 10.

Als we de oude en de nieuwe functie in het onderwijs bekijken van de herintreders dan is deze in het overgrote deel van de gevallen hetzelfde. In het po keert ongeveer de helft van de herintreders die voorafgaand aan de stille reserve werkzaam waren in de functiegroep directie weer terug in een directiefunctie. In het vo/mbo keren bijna alle herintreders die voorafgaand een directiefunctie hadden weer terug in een directiefunctie. Voor zowel het po als het vo/mbo geldt dat personen die voorheen werkzaam waren in de functiegroep onderwijsondersteunend personeel vaker herintreden als onderwijsgevend personeel dan als onderwijsondersteunend personeel. Een klein deel van de personen die voor de stille reserve in de functiegroep onderwijsgevend personeel zaten wisselt bij herintrede van functie. De overgang van onderwijsondersteund personeel naar directie komt nauwelijks voor.

4.8 Gezinsuitbreiding en stille reserve / herintreden

Bij het verloop van de arbeidscarrière kan de thuissituatie van werknemers een rol spelen. Zo kan de geboorte van een kind in een gezin de patronen wijzigen. Als we hier iets meer over weten kan daar wellicht met beleid op worden ingespeeld.

Daarvoor zijn de volgende onderzoeksvragen opgesteld:

1. Wat is de invloed van de geboorte van het eerste kind op arbeidspatronen van leraren?
2. Welke invloed heeft de geboorte van het eerste kind op herintrede en uitstroom naar de stille reserve?
3. Hoe groot is het totale effect van gezinsvorming op arbeidsparticipatie en neemt dit effect toe bij verdere gezinsuitbreiding?

Om hier onderzoek naar te doen is binnen de CBS omgeving gekeken naar de groep met een lesbevoegdheid van 18 tot en met 45 jaar die met een partner samenwonen.

Bij deze groep is nagegaan:

- Wat is de verandering in aanstellingsomvang (deeltijdfactor) rondom de geboorte van het eerste kind?
- Zijn er patronen in herintrede en uitstroom naar de stille reserve voor en na de geboorte van het eerste kind
- Wat is het permanente gemiddelde effect van gezinsvorming?

Voor de analyse zijn de sectoren po, vo en mbo samengenomen.

Omdat bekend is dat de zorg voor kinderen niet altijd gelijk verdeeld is binnen traditionele man-vrouw gezinnen, is dit effect apart bekeken voor vrouwen en mannen. In de onderzochte steekproef heeft 58% van de personen één of meer kinderen. De gemiddelde leeftijd waarop men het eerste kind krijgt is voor mannen 33 jaar, voor vrouwen 31 jaar.

4.8.1 Omvang aanstelling

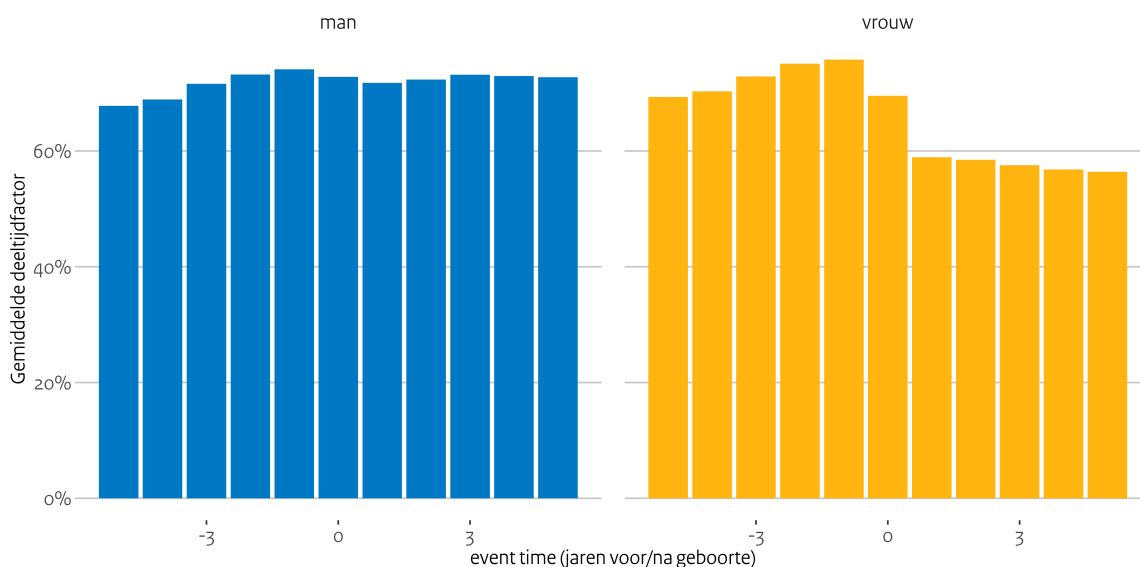
Als we kijken naar vrouwen die in het onderwijs blijven werken zien we geen grote verandering direct rond de geboorte van het eerste kind in de omvang van de aanstelling. Wel zien we in de tijd na de geboorte een gemiddelde afname van de aanstellingsomvang met 4 procentpunt ten opzichte van het jaar vóór de geboorte. Daarnaast blijkt dat het effect van de geboorte van het eerste kind zich in de jaren na de geboorte duidelijker aftekent. Het verschil met de periode voor de geboorte neemt toe en is groter dan in het geboortjaar zelf. Dat deze verandering doorgaans wat later plaatsvindt kan ook te maken hebben met het feit dat de eerste tijd na de geboorte bestaat uit zwangerschapsverlof, waar een verlaging van de aanstelling geld kost en geen extra tijd oplevert. Na het zwangerschapsverlof zal een verlaging van de aanstellingsomvang met de werkgever moeten worden geregeld, wat niet altijd van de ene op de andere dag wenselijk of mogelijk is.

Wel is een duidelijke trend zichtbaar vóór de geboorte, waarbij in de omvang van de aanstelling al een toename in anticipatie op de geboorte zichtbaar is. Wanneer we de trend na de geboorte vergelijken met de trend ervoor zien we dat deze afwijkt. Specifiek is de aanstellingsomvang vlak na de geboorte lager dan de verwachte aanstellingsomvang. Voor de gehele populatie vrouwen van alle leeftijdsgroepen, geldt dat degenen die kinderen hebben doorgaans een lagere aanstellingsomvang hebben dan mensen die geen kinderen hebben.

Voor mannen werd geen significante verandering in de aanstellingsomvang direct na de geboorte van het eerste kind gevonden. Hoewel er geen duidelijke directe verandering zichtbaar is in de deeltijdfactor rond de geboorte van het eerste kind, is in de jaren daarna wel een kleine gemiddelde daling zichtbaar.

Ook bij de gehele groep mannen van alle leeftijden mannen geldt dat een lager aantal fte samenhangt met het krijgen van kinderen. Mannen hebben ten opzichte van vrouwen een minder 'verlaagd' aantal fte als zij kinderen hebben.

Figuur 4.22: Trend voor en na geboorte op aanstellingsomvang voor mannen en vrouwen.

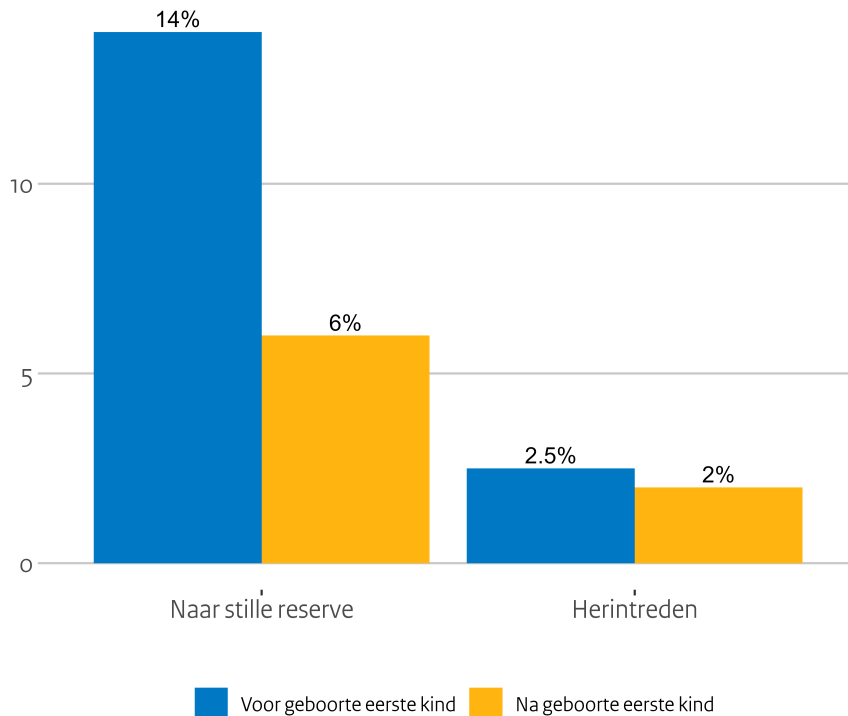

N.B. Jaar 0 markeert het jaar van de geboorte van het kind.

4.8.2 Overstap naar stille reserve en herintreden

Na de geboorte van het eerste kind zien we een verandering bij beide transities. In de volgende grafieken is de kans te zien dat mensen van arbeidsmarktsector veranderen in het jaar na de geboorte van het eerste kind en het gemiddelde van deze kans in de jaren voor de geboorte.

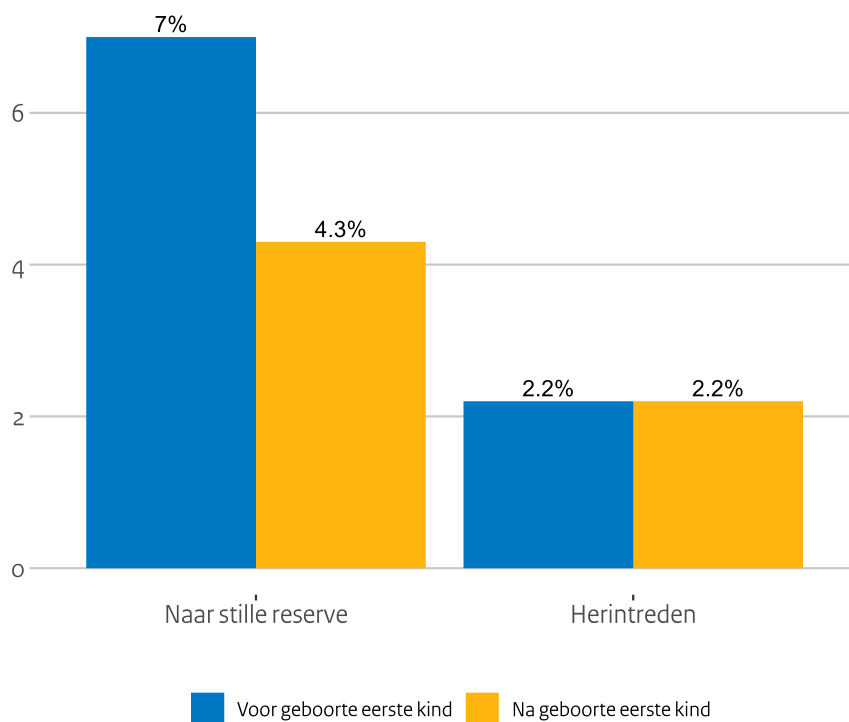
Figuur 4.23: Kansen van uitstroom naar stille reserve en herintreden, voor en na geboorte eerste kind voor vrouwen.

N.B. Alleen voor vrouwen tot 45 jaar, samenwonend met een partner.

De kans op uitstroom naar de stille reserve is bij vrouwen flink afgenomen na de geboorte van het eerste kind. Ook bij het herintreden is te zien dat dit na de geboorte van het eerste kind minder vaak gebeurt. Ditzelfde is ook weergegeven voor mannen in onderstaande figuur.

Figuur 4.24: Kansen van uitstroom naar stille reserve en herintreden, voor en na geboorte eerste kind voor mannen.

N.B. Alleen voor mannen tot 45 jaar, samenwonend met een partner.

De uitstroom naar de stille reserve is ook bij mannen afgenomen na de geboorte van het eerste kind. Bij het herintreden is geen verschil te zien.

Bibliografie

- Adema, Y., Folmer, K., Rabaté, S., Visser, D., & Vlekke, M. (2019). *Arbeidsparticipatie, gewerkte uren en economische zelfstandigheid van vrouwen*. https://www.cpb.nl/system/files/cpbmedia/omnidownload/cpb-notitie-economische-zelfstandigheid-vrouwen_fin2.pdf
- Centerdata. (2025c). *Personeelstekorten middelbaar beroepsonderwijs 1 oktober 2025*. https://www.centerdata.nl/app/uploads/sites/2/2026/01/656_tekortmeting-mbo-2025.pdf
- Centerdata. (2025a). *Personeelstekorten primair onderwijs 1 oktober 2025*. https://www.centerdata.nl/app/uploads/sites/2/2025/12/654_tekortmeting-po-2025.pdf
- Centerdata. (2025b). *Personeelstekorten voortgezet onderwijs 1 oktober 2025*. https://www.centerdata.nl/app/uploads/sites/2/2026/01/655_tekortmeting-vo-2025.pdf
- Centerdata/MOOZ. (2025). *Loopbaanmonitor Onderwijs*. https://www.centerdata.nl/app/uploads/sites/2/2026/01/658_loopbaanmonitor-2025.pdf
- Ministerie van OCW. (2017a). *Stille reserve aan leraren in het primair onderwijs*. <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-d1c5e3ef041f8455aafac6fceof54a12d8ca4931/pdf>
- Ministerie van OCW. (2017b). *Stille reserve aan leraren in het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs*. <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-9c63b3a4f7027df59fa15fc199f9d190aa5c31cc/pdf>
- Ministerie van OCW. (2025). *Tendrapportage arbeidsmarkt leraren po, vo en mbo*. <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2025/12/18/3-tendrapportage-arbeidsmarkt-leraren-po-vo-en-mbo-2025-docx>

A Bijlage

A.1 Aanvullende notities

A.1.1 Koppeling CBS-data

De data van DUO met gegevens over het onderwijspersoneel is in de CBS-omgeving gekoppeld met tabellen van het CBS. Niet alle onderwijspersoneelsgegevens konden gekoppeld worden met de tabellen van het CBS. 9,2% van records in het personeel bestand kon niet worden gekoppeld aan het identificatienummer van de CBS data (Rinpersoon). Deze zijn niet meegenomen in de cijfers van de stille reserve, waar is gekoppeld met de CBS data.

Met het identificatienummer van CBS (Rinpersoon) zijn andere tabellen van het CBS gekoppeld aan de onderwijspersoneelsgegevens van DUO. Hiervan kon voor het jaar 2024 18,1% niet gekoppeld worden met de SPOLISBUS tabel van het CBS. Deze tabel bevat informatie over de banen van personen. Dit percentage is zo hoog, omdat personen zonder baan of personen die als zelfstandige werken niet in SPOLISBUS voorkomen. Slechts 0,14% van records kon niet gekoppeld worden met SECMBUS.

A.1.2 Bepalen van sectoren van de stille reserve.

Om te bepalen in welke sector de stille reserve werkzaam is, is gebruik gemaakt van de CBS bestanden SPOLISBUS, SECMBUS en BETAB. SPOLISBUS bevat gegevens over de bedrijven waarbij een persoon werkzaam is. Deze bedrijven zijn gekoppeld aan een Standaard Bedrijfsindeling (SBI-code) die omschrijft wat het bedrijf doet. Dit is onderverdeeld in verschillende sectoren, maar kan ook kleiner worden opgedeeld in specifiekere sub-sectoren. Voor dit onderzoek zijn bepaalde sectoren met name kleinere sectoren die onder een overkoepelend thema beschreven zouden kunnen worden, samengenomen. Hieronder staat de samenstelling van de sectoren beschreven:

- Landbouw en bouw: Landbouw, bosbouw visserij (A), bouwnijverheid (F),
- Industrie: Winning van delfstoffen (B), Industrie (C), productie en distributie van en handel in elektriciteit aardgas, stoom en gekoelde lucht (D), Winning en distributie van water; afvalwaterbeheer en sanering (E),
- Handel: Groot- en detailhandel; reparatie van auto's (G)
- Vervoer: Vervoer en opslag (H)
- Dienstverlening: Financiële instellingen (K), Verhuur en handel in onroerend goed (L), Advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening (M), Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening (N), Overige dienstverlening (S), Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishoudens voor eigen gebruik. (T)
- Overheid: Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen (O), Extraterritoriale organisaties en lichamen (U)
- Informatie en communicatie: Informatie en communicatie (I)
- Horeca: Logies, maaltijd- en drankverstrekking (I),
- Onderwijs: Onderwijs (P)
- Zorg en maatschappij: Gezondheids- en welzijnszorg (Q)
- Cultuur en sport: Cultuur, sport en recreatie (R)

Daarnaast zijn zelfstandig ondernemers geïdentificeerd o.b.v. een koppeling met SECMBUS. In deze tabel staat beschreven waar het grootste deel van hun inkomen vandaan komt. Hierin komen de codes “zelfstandig ondernemer” en “overige zelfstandige” voor. Als personen deze code hebben en niet voorkomen in SPOLISBUS, zijn ze ingedeeld als “Zelfstandig ondernemer”. Hierna blijven er soms nog wel personen over die volgens SECMBUS wel als “werknemer” zijn ingedeeld, maar niet koppelbaar zijn in SPOLISBUS, van deze personen is de sector waarin zij werken dus onbekend.

A.1.3 Bepalen van de hoofdbaan

Sommige werknemers hebben meerdere dienstverbanden en werken in meerdere sectoren tegelijkertijd. In dit onderzoek gaan we uit van de hoofdbaan: Dit is de baan met de grootste deeltijdfactor, daarna het hoogste brutosalaris, daarna de baan die als eerste in het kalenderjaar is gestart.

A.2 Tabellen

Tabel A.1: Arbeidsstatus van de stille reserve in het po, 1 oktober 2024

Arbeidsstatus	Aantal
Werkt buiten het onderwijs	26 233
Werkt niet, niet arbeidsongeschikt	3 540
Arbeidsstatus onbekend	3 421
Vervroegd pensioen	2 689
Student	207

Tabel A.2: Arbeidsstatus van de stille reserve in het vo/mbb, 1 oktober 2024

Arbeidsstatus	Aantal
Werkt buiten het onderwijs	50 480
Vervroegd pensioen	14 569
Arbeidsstatus onbekend	6 722
Werkt niet, niet arbeidsongeschikt	4 519
Student	279

Tabel A.3: Verdeling naar geslacht po stille reserve en onderwijspersoneel, 1 oktober 2024

Geslacht	Stille Reserve	In Onderwijs
Mannen	5 043	15 751
Vrouwen	27 934	104 322

Tabel A.4: Verdeling naar geslacht vo/mbb stille reserve en onderwijspersoneel, 1 oktober 2024

Geslacht	Stille Reserve	In Onderwijs
Mannen	23 345	35 794
Vrouwen	36 860	49 735

Tabel A.5: Verdeling naar leeftijd po stille reserve en onderwijspersoneel, 1 oktober 2024

Leeftijdsgroep	Stille Reserve	In Onderwijs
< 30 jaar	1 945	18 012
30-40 jaar	8 207	36 424
40-50 jaar	11 972	40 350
> 50 jaar	10 853	25 287

Tabel A.6: Verdeling naar leeftijd vo/mb stille reserve en onderwijspersoneel, 1 oktober 2024

Leeftijdsgroep	Stille Reserve	In Onderwijs
< 30 jaar	3 725	12 420
30-40 jaar	12 540	26 013
40-50 jaar	15 247	21 660
> 50 jaar	28 693	25 436

Tabel A.7: Verdeling werkzame stille reserve po over arbeidsmarktsectoren in aantal personen, 2024.

SBI-sector	PO	VO/ MBO
Zelfstandig ondernemer	5 975	10 165
Onderwijs	4 924	9 084
Zorg en maatschappij	6 031	7 812
Dienstverlening	3 316	7 240
Overheid	1 634	5 233
Handel	1 223	2 550
Cultuur en sport	792	2 334
Industrie	533	2 292
Informatie en communicatie	679	1 615
Vervoer	332	789
Bouw en landbouw	359	725
Horeca	226	412
Onbekend	280	320

Tabel A.8: Stille reserve per arbeidsmarktregio in het po, 1 oktober 2024

Arbeidsmarktregio	Stille reserve (aantal)	Werkzaam (aantal)	Stille reserve (%)
Achterhoek	548	2 257	19,5
Amersfoort	715	2 566	21,8
Drechtsteden	505	2 349	17,7
Drenthe	440	1 897	18,8
Flevoland	557	2 402	18,8
FoodValley	817	2 682	23,3
Friesland	1 274	4 325	22,8
Gooi en Vechtstreek	342	1 251	21,5
Gorinchem	294	1 102	21,1
Groningen	1 464	4 839	23,2
Groot Amsterdam	1 310	4 309	23,3
Haaglanden	886	3 841	18,7
Helmond-De Peel	369	1 687	17,9
Holland Rijnland	885	3 706	19,3
Midden-Brabant	626	2 848	18,0
Midden-Gelderland	860	2 729	24,0
Midden-Holland	392	1 645	19,2
Midden-Limburg	318	1 529	17,2
Midden-Utrecht	1 755	5 312	24,8
Noord-Holland Noord	1 066	4 849	18,0
Noord-Limburg	364	1 643	18,1
Noordoost-Brabant	955	3 999	19,3
Regio Zwolle	1 359	5 190	20,8
Rijk van Nijmegen	850	2 219	27,7
Rijnmond	1 576	7 183	18,0
Rivierenland	381	1 556	19,7
Twente	981	4 782	17,0
Veluwe Stedendriehoek	1 328	3 809	25,9
West-Brabant	1 039	4 457	18,9
Zaanstreek/Waterland	342	1 956	14,9
Zeeland	574	2 472	18,8
Zuid-Holland Centraal	565	2 403	19,0
Zuid-Kennemerland en IJmond	504	2 358	17,6
Zuid-Limburg	585	2 730	17,6
Zuidoost-Brabant	721	2 766	20,7

Tabel A.g: Stille reserve per arbeidsmarktregio in het vo/mb, 1 oktober 2024

Arbeidsmarktregio	Stille reserve (aantal)	Werkzaam (aantal)	Stille reserve (%)
Achterhoek	674	1 348	33,3
Amersfoort	1 153	1 654	41,1
Drechtsteden	547	1 423	27,8
Drenthe	532	1 047	33,7
Flevoland	962	1 497	39,1
FoodValley	1 067	1 412	43,0
Friesland	2 563	3 604	41,6
Gooi en Vechtstreek	812	931	46,6
Gorinchem	284	615	31,6
Groningen	2 544	3 641	41,1
Groot Amsterdam	4 628	4 511	50,6
Haaglanden	1 749	3 018	36,7
Helmond-De Peel	629	1 098	36,4
Holland Rijnland	1 202	2 179	35,6
Midden-Brabant	2 267	2 740	45,3
Midden-Gelderland	1 583	1 983	44,4
Midden-Holland	512	989	34,1
Midden-Limburg	688	1 168	37,1
Midden-Utrecht	3 430	3 997	46,2
Noord-Holland Noord	1 837	3 429	34,9
Noord-Limburg	723	1 110	39,4
Noordoost-Brabant	2 011	2 784	41,9
Regio Zwolle	2 200	3 834	36,5
Rijk van Nijmegen	1 605	2 243	41,7
Rijnmond	2 784	5 368	34,2
Rivierenland	649	851	43,3
Twente	1 219	2 572	32,2
Veluwe Stedendriehoek	1 772	2 328	43,2
West-Brabant	1 702	2 959	36,5
Zaanstreek/Waterland	874	1 481	37,1
Zeeland	689	1 368	33,5
Zuid-Holland Centraal	796	1 358	37,0
Zuid-Kennemerland en IJmond	1 203	1 706	41,4
Zuid-Limburg	1 609	2 066	43,8
Zuidoost-Brabant	1 780	2 207	44,6

Tabel A.10: Stille reserve per onderwijsregio in het po, 1 oktober 2024

Onderwijsregio	Stille reserve (aantal)	Werkzaam (aantal)	Stille reserve (%)
Almere & Lelystad	336	1 458	18,7
Amsterdam	877	2 488	26,1
Drechtsteden en West-Brabant po	476	2 220	17,7
Food Valley	462	1 333	25,7
Groene Hart	677	2 912	18,9
Leiden, Duin- en Bollenstreek po	721	2 831	20,3
Midden-Brabant primair en gespecialiseerd onderwijs	468	2 179	17,7
Noord-Brabant Noord / Bommelerwaard (po)	594	2 441	19,6
Noord-Nederland po	3 104	10 695	22,5
Noorderwijs	1 066	4 849	18,0
Onderwijsregio Brabant Oost (po)	1 402	5 840	19,4
Onderwijsregio HAK	856	3 954	17,8
Onderwijsregio Haaglanden	1 229	5 336	18,7
Onderwijsregio LOA (Lingewaard, Overbetuwe en Arnhem)	588	1 845	24,2
Onderwijsregio Limburg (po/vo/mbo)	828	3 904	17,5
Onderwijsregio Midden-Nederland PO	2 502	8 802	22,1
Onderwijsregio Oost-Nederland	2 001	6 812	22,7
Onderwijsregio PO Noord-Limburg	323	1 476	18,0
Onderwijsregio Rivierenland	662	2 752	19,4
Onderwijsregio West-Brabant Oost	593	2 368	20,0
Onderwijsregio Zwolle en omgeving	2 114	8 186	20,5
Rotterdam po	544	2 117	20,4
Talent voor onderwijs	1 220	3 760	24,5
Twente & Omstreken	703	3 313	17,5
Utrecht Leert-Stad	745	1 939	27,8
West-Brabant PO West	319	1 464	17,9
Zaanstreek - Waterland	334	1 926	14,8
Zeeuwse Onderwijsregio (ZOR)	618	2 693	18,7
Zuidwest Samen	1 188	5 752	17,1

Tabel A.11: Stille reserve per onderwijsregio in het vo/mbo, 1 oktober 2024

Onderwijsregio	Stille reserve (aantal)	Werkzaam (aantal)	Stille reserve (%)
Achterhoek Veluwezoom	801	1 372	36,9
Almere & Lelystad	617	1 058	36,8
Amsterdam	4 156	3 954	51,2
Food Valley	878	1 221	41,8
Friesland Noordelijk Flevoland	2 677	3 775	41,5
Groene Hart	1 006	1 856	35,2
Groningen (vo)	2 130	2 992	41,6
Kennemerland Groot - Amsterdam	1 847	2 472	42,8
Leiden, Duin- en Bollenstreek vo/mbo	972	1 732	35,9
Midden- en West-Brabant VO & MBO	3 776	5 270	41,7
Midden-Nederland Leert (vo/mbo)	4 108	5 429	43,1
Noord-Holland Noord	2 540	4 701	35,1
Noorderwijzer	1 288	2 278	36,1
Onderwijsregio Arnhem en omstreken (vo)	1 698	2 148	44,1
Onderwijsregio Brabant-Oost	4 533	6 183	42,3
Onderwijsregio Haaglanden	2 035	3 377	37,6
Onderwijsregio Limburg (po/vo/mbo)	2 935	4 236	40,9
Onderwijsregio Nijmegen e.o.	1 668	2 317	41,9
Onderwijsregio Rijnmond	1 666	4 077	29,0
Onderwijsregio Rivierenland	582	1 166	33,3
Onderwijsregio Zwolle en omgeving	2 822	4 512	38,5
Rotterdam vo/mbo	1 920	3 254	37,1
Twente, Achterhoek, Oost-Salland	2 036	3 654	35,8
Utrecht Leert-Stad	1 829	1 951	48,4
Zeeuwse Onderwijsregio (ZOR)	758	1 535	33,1

Tabel A.12: Verdeling naar geslacht po stille reserve en herintreders, 1 oktober 2024

Geslacht	Herintreders	Stille Reserve
Mannen	182	5 043
Vrouwen	1 275	27 934

Tabel A.13: Verdeling naar geslacht vo/mb stille reserve en herintreders, 1 oktober 2024

Geslacht	Herintreders	Stille Reserve
Mannen	579	23 345
Vrouwen	980	36 860

Tabel A.14: Verdeling naar leeftijd po stille reserve en herintreders, 1 oktober 2024

Leeftijdsgroep	Herintreders	Stille Reserve
< 30 jaar	205	1 945
30-40 jaar	451	8 207
40-50 jaar	501	11 972
> 50 jaar	300	10 853

Tabel A.15: Verdeling naar leeftijd vo/mb stille reserve en herintreders, 1 oktober 2024

Leeftijdsgroep	Herintreders	Stille Reserve
< 30 jaar	234	3 725
30-40 jaar	530	12 540
40-50 jaar	400	15 247
> 50 jaar	395	28 693

Tabel A.16: Herintreders in het po per arbeidsmarktregio, per 1 oktober 2024

Arbeidsmarktregio	Aan- tal
Achterhoek	20
Amersfoort	39
Drechtsteden	26
Drenthe	17
Flevoland	22
FoodValley	52
Friesland	50
Gooi en Vechtstreek	21
Gorinchem	13
Groningen	63
Groot Amsterdam	69
Haaglanden	47
Helmond-De Peel	
Holland Rijnland	33
Midden-Brabant	35
Midden-Gelderland	26
Midden-Holland	14
Midden-Limburg	21
Midden-Utrecht	83
Noord-Holland Noord	57
Noord-Limburg	15
Noordoost-Brabant	45
Regio Zwolle	73
Rijk van Nijmegen	33
Rijnmond	97
Rivierenland	22
Twente	42
Veluwe Stedendriehoek	66
West-Brabant	42
Zaanstreek/Waterland	19
Zeeland	32
Zuid-Holland Centraal	23
Zuid-Kennemerland en IJmond	25
Zuid-Limburg	14
Zuidoost-Brabant	34

N.B. Een lege cel betekent dat er in die arbeidsmarktregio minder dan 10 herintreders waren.

Tabel A.17: Herintreders in het po per onderwijsregio, per 1 oktober 2024

Onderwijsregio	Aantal
Almere & Lelystad	15
Amsterdam	53
Drechtsteden en West-Brabant po	21.5
Food Valley	24
Groene Hart	24
Leiden, Duin- en Bollenstreek po	29
Midden-Brabant primair en gespecialiseerd onderwijs	26.5
Noord-Brabant Noord / Bommelerwaard (po)	34
Noord-Nederland po	127.5
Noorderwijs	57
Onderwijsregio Brabant Oost (po)	58
Onderwijsregio HAK	39
Onderwijsregio Haaglanden	60.5
Onderwijsregio LOA (Lingewaard, Overbetuwe en Arnhem)	17
Onderwijsregio Limburg (po/vo/mbo)	29.5
Onderwijsregio Midden-Nederland PO	136
Onderwijsregio Oost-Nederland	76.5
Onderwijsregio PO Noord-Limburg	15
Onderwijsregio Rivierenland	31
Onderwijsregio West-Brabant Oost	18
Onderwijsregio Zwolle en omgeving	110
Rotterdam po	34
Talent voor onderwijs	52.5
Twente & Omstreken	34
Utrecht Leert-Stad	36
West-Brabant PO West	12.5
Zaanstreek - Waterland	19
Zeeuwse Onderwijsregio (ZOR)	34.5
Zuidwest Samen	74.5

N.B. Doordat de onderwijsregio's overlappen vallen sommige herintreders in twee onderwijsregio's tegelijkertijd. Deze zijn voor de helft meegeteld in beide onderwijsregio's. Vandaar dat niet alle getallen in deze tabel hele getallen zijn.

Tabel A.18: Herintreders in het vo/mbo per arbeidsmarktregio, per 1 oktober 2024

Arbeidsmarktregio	Aantal
Achterhoek	19
Amersfoort	37
Drechtsteden	20
Drenthe	18
Flevoland	23
FoodValley	53
Friesland	46
Gooi en Vechtstreek	13
Gorinchem	11
Groningen	46
Groot Amsterdam	88
Haaglanden	72
Helmond-De Peel	15
Holland Rijnland	42
Midden-Brabant	48
Midden-Gelderland	46
Midden-Holland	17
Midden-Limburg	17
Midden-Utrecht	90
Noord-Holland Noord	52
Noord-Limburg	13
Noordoost-Brabant	53
Regio Zwolle	65
Rijk van Nijmegen	42
Rijnmond	190
Rivierenland	25
Twente	22
Veluwe Stedendriehoek	49
West-Brabant	29
Zaanstreek/Waterland	23
Zeeland	
Zuid-Holland Centraal	19
Zuid-Kennemerland en IJmond	30
Zuid-Limburg	29
Zuidoost-Brabant	42

N.B. Een lege cel betekent dat er in die arbeidsmarktregio minder dan 10 herintreders waren.

Tabel A.19: Herintreders in het vo/mbo per onderwijsregio, per 1 oktober 2024

Onderwijsregio	Aantal
Achterhoek Veluwezoom	31
Almere & Lelystad	18
Amsterdam	82
Food Valley	48
Friesland Noordelijk Flevoland	45
Groene Hart	30.5
Groningen (vo)	34.5
Kennemerland Groot - Amsterdam	41
Leiden, Duin- en Bollenstreek vo/mbo	32
Midden- en West-Brabant VO & MBO	75
Midden-Nederland Leert (vo/mbo)	104
Noord-Holland Noord	70
Noorderwijzer	45.5
Onderwijsregio Arnhem en omstreken (vo)	49
Onderwijsregio Brabant-Oost	114
Onderwijsregio Haaglanden	70
Onderwijsregio Limburg (po/vo/mbo)	58
Onderwijsregio Nijmegen e.o.	48
Onderwijsregio Rijnmond	156
Onderwijsregio Rivierenland	16
Onderwijsregio Zwolle en omgeving	73
Rotterdam vo/mbo	71
Twente, Achterhoek, Oost-Salland	36
Utrecht Leert-Stad	56
Zeeuwse Onderwijsregio (ZOR)	

N.B. Doordat de onderwijsregio's overlappen vallen sommige herintreders in twee onderwijsregio's tegelijkertijd. Deze zijn voor de helft meegeteld in beide onderwijsregio's. Vandaar dat niet alle getallen in deze tabel hele getallen zijn.

Tabel A.20: Arbeidsstatus voor herintreden po, 1 oktober 2024

Arbeidsstatus voor herintrede	Aantal
Werkte buiten po/vo/mbo	1 181
Werkte niet	163
Arbeidsstatus onbekend	74
Studeerde	38

Tabel A.21: Arbeidsstatus voor herintreden vo/mbo, 1 oktober 2024

Arbeidsstatus voor herintrede	Aantal
Werkte buiten po/vo/mbo	1 315
Werkte niet	156
Arbeidsstatus onbekend	66
Studeerde	25

Tabel A.22: Verandering aanstellingsomvang herintreders po en werkende stille reserve 2024

soort_aanstelling	Herintreders	Stille reserve
grotere aanstelling	147	1 015
kleinere aanstelling	144	1 141
had van tevoren geen baan	243	1 085
geen verandering	927	27 336

Tabel A.23: Verandering aanstellingsomvang mensen die het po verlaten (uitstroom) en zij die er blijven 2024.

soort_aanstelling	Uitstroom	Blijvers
grotere aanstelling	435	6 123
kleinere aanstelling	480	11 523
had na uitstroom geen baan	653	981
geen verandering	1 882	70 743

Tabel A.24: Verandering aanstellingsomvang herintreders vo/mbo en werkende stille reserve 2024

soort_aanstelling	Herintreders	Stille reserve
grotere aanstelling	166	1 755
kleinere aanstelling	183	2 009
had van tevoren geen baan	223	2 152
geen verandering	996	54 736

Tabel A.25: Verandering aanstellingsomvang mensen die het vo/mbo verlaten (uitstroom) en zij die er blijven 2024

soort_aanstelling	Uitstroom	Blijvers
grotere aanstelling	517	3 866
kleinere aanstelling	360	4 333
had na uitstroom geen baan	922	820
geen verandering	1 895	40 044

Tabel A.26: Verdeling over functies voor en na stille reserve afgezet tegen die van zittend onderwijspersoneel po 2024

Funcatiegroep	Voor stille reserve	Herintreders	Zittend personeel
Directie/management	179	56	6 076
Onderwijzend personeel	2 620	1 176	102 059
Ondersteunend personeel	448	224	5 045

Tabel A.27: Verdeling over functies voor en na stille reserve afgezet tegen die van zittend onderwijspersoneel vo/mbo 2024

Funcatiegroep	Voor stille reserve	Herintreders	Zittend personeel
Directie/management	65	37	2 022
Onderwijzend personeel	2 833	1 310	71 357
Ondersteunend personeel	308	219	4 789